

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

5

SIRA SAYISI: 709

Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli ve 1 Milletvekilinin; Çeşitli Adlar Altında Elektrik Faturalarına Yansıtılan Bedellerin Kaldırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İzmir Milletvekili Alaattin

**Yüksel'in; Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun; Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve 1 Milletvekilinin; Elektrik Piyasası Kanunu ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi, Antalya Milletvekili Osman Kaptan'ın; Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirler Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Çevre Komisyonu ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporları
(1/1014, 2/1190, 2/1619, 2/2609, 2/2612, 2/2658, 2/2661)**

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/1014 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	5
- Genel Gerekçesi	5
- Madde Gerekçeleri	6

• 2/1190 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	11
- Genel Gerekçesi	11
- Madde Gerekçeleri	11
- Metni	12

• 2/1619 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	13
- Genel Gerekçesi	13
- Metni	14

• 2/2609 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	15
- Genel Gerekçesi	15
- Madde Gerekçeleri	16
- Metni	17

• **2/2612 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı18
- Genel Gerekçesi18
- Madde Gerekçeleri19
- Metni20

• **2/2658 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı21
- Genel Gerekçesi21
- Metni22

• **2/2661 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı23
- Genel Gerekçesi23
- Madde Gerekçeleri24
- Metni25

• **Çevre Komisyonu Raporu**26

• **Muhalefet Şerhi**28

• **Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Raporu**30

• **Muhalefet Şerhleri**36

• **Tasarı Metni**46

• **Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin**47

• **Tasarı Metnine Ekli Listeler**58

• **Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Listeler**59

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1097-323

28/1/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 26/1/2015 tarihinde kararlaştırılan “Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/1014)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Anayasa Komisyonu Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Çevre Komisyonu Milli Savunma Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Milletlerarası andlaşma hükümleri gereğince kurulma aşamasında olan nükleer güç santralleri ile ilgili olarak uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm sağlamak amacıyla ihtiyaç duyulan hususlar ilgili kanunlarda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenmektedir.

Nükleer santral projelerine yeni başlayan ülkemizde söz konusu projelerin etkin yürütülmesinde; nükleer enerji ile ilgili tüm alanlarda ulusal politikanın belirlenmesi ile insan kaynakları, eğitim ve yerli sanayinin nükleer santral projelerine katılımı gibi konularda uzun vadeli planların hazırlanması ve bu doğrultuda gerekli altyapının hazırlanması, kamu kurumları ile bürokratik iş ve işlemlerin ivedi olarak neticelendirilmesi için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının ana hizmet birimi olan “Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı”, “Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü” olarak yeniden yapılandırılmakta ve görevleri belirlenmektedir.

Bununla birlikte, elektriğin üretimden tüketime doğru akışında üretim, iletim, dağıtım, sistem işletim, piyasa işletim, ithalat, ihracat, satış gibi piyasa faaliyetleri sonucu tüketicilere ulaşması, her bir faaliyet kapsamında niteliğine göre değişik maliyetler ortaya çıkması, tüketiciye sunulan her türlü mal ve hizmette olduğu gibi elektrik için de oluşan tüm maliyetlerin tüketiciye yansıtılması gerekliliği karşısında; maliyet kalemleri olarak kayıp-kaçak bedeli, sayaç okuma bedeli, perakende satış hizmet bedeli, iletim sistemi kullanım bedeli ve dağıtım bedeli tek tek sayılmakta, mevzuat gereği ve uygulamada tüketiciden alınan bu bedellere ilişkin eklenen hükümler ile konunun hiçbir tereddüte mahal vermeyecek şekilde düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Tasarı ile ayrıca, 23/6/2000 tarihli ve 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları ile Transit Geçişine Dair Kanun kapsamında yapılan ve milletlerarası andlaşma hükümleri çerçevesinde uygulamaya alınan petrolün boru hattı ile taşınmasına ilişkin yapılacak mal teslimi ve hizmet ifaları katma değer vergisinden istisna tutulmakta, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından ödenmesi gereken kamulaştırma bedelleri ile birlikte diğer giderlerin de ödenebilmesine imkân sağlanmakta ve dağıtım şirketleri tarafından 2006 ila 2010 uygulama döneminde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından izin alınmadan yapılan yatırımlara ilişkin Avrupa Yatırım Bankası ve Dünya Bankasından alınan kredilerle yapılan yatırımlarla sınırlı olmak üzere ilgili yatırımların tarife hesaplamalarında dikkate alınması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve 3/8/1990 tarihli ve 20594 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelikte yer alan kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin sınırlayıcı hükümlere istisnalar getirilmiştir. Buna göre; askeri yasak bölgeler, askeri güvenlik bölgeleri veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, hareket ve savunma amaçlı yerlerde (konut ve sosyal tesisler hariç olmak üzere) Kıyı Kanununun kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin sınırlayıcı hükümleri uygulanmayacaktır. Madde ile ayrıca, 27 nci maddede sayılan yurt içinde yapılacak kamu ve özel sektöre ait hayati öneme haiz tesislerden rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülenler hakkında milletlerarası yükümlülüklerimizi zamanında ve tam olarak yerine getirmek amacıyla Kıyı Kanunu hükümlerine istisna sağlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile, 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları ile Transit Geçişine Dair Kanun kapsamında yapılan ve milletlerarası andlaşma hükümleri çerçevesinde uygulamaya alınan petrolün boru hattı ile taşınmasına ilişkin yapılacak mal teslimi ve hizmet ifalarının katma değer vergisinden istisna edilmesi ve bu kapsamda mal tesliminde bulunan veya hizmeti gerçekleştirenler üzerinde katma değer vergisi yükünün bırakılmaması amaçlanmakta olup, yüklenilen katma değer vergisinin indirim ve iadesine imkân tanınmaktadır.

Madde 3- Madde ile, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının ana hizmet birimlerinin sayıldığı 3154 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde değişiklik yapılmakta ve Bakanlığın nükleer enerji alanındaki kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi ve ulusal nükleer enerji politikasının daha etkin yürütülmesi amacı ile “Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı”, “Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü” olarak yeniden yapılandırılmaktadır.

Madde 4- Madde ile, Nükleer Enerji Genel Müdürlüğünün görevleri düzenlenmektedir. Değişiklikle, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının nükleer enerji alanındaki kurumsal kapasitesinin artırılması, nükleer teknolojinin edinilmesi ve nükleer enerji projelerinin daha etkin olarak yönetilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 5- Madde ile, Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığının Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü olarak yeniden yapılandırılması nedeniyle ihtiyaç duyulan kadro iptal ve ihdas işlemleri yapılmaktadır.

Madde 6- Madde ile, 3154 sayılı Kanuna geçici 15 inci madde eklenmiştir. Eklenen bu geçici madde ile, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanı kadrosunda bulunan personelin, ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrosuna atanması öngörülmektedir. Madde ile ayrıca, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına ihdas edilmiş olup Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığına tahsis edilmiş olan kadrolar, Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü adına tahsis edilmiş sayılmakta ve bu kadrolarda görev yapan personelin anılan Genel Müdürlüğe tahsis edilmiş sayılan kadrolara halen bulundukları kadro dereceleriyle başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmaları öngörülmektedir.

Madde 7- Madde ile, 3154 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak aynı Kanunun eki (I) sayılı Cetvelin “Ana Hizmet Birimleri” bölümünde yer alan “6. Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı” ibaresinin “6. Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü” şeklinde değiştirilmesi öngörülmektedir.

Madde 8- Madde ile, 6446 sayılı Kanunda yer alan ancak tanımı bulunmayan teknik ve teknik olmayan kayıp ve dağıtım şebekesi ibareleri tanımlanmaktadır.

Madde 9- 19/6/2007 tarihli ve 26557 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik ile 18/4/2014 tarihli ve 28976 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Orman Kanununun 17/3 ve 18 inci Maddelerinin Uygulama Yönetmeliği kapsamında Hâzineye ait ve Orman ve Su İşleri Bakanlığına tahsisli arazilerin yatırımcılara kullanım hakkı veya irtifak hakkı ile devri esnasında istenen belgeler arasında elektrik üretim lisansının olması ancak 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 6 ncı maddesi ile elektrik üretim lisansı alınması için üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edilmesi şartının olması uygulamada sorunlara yol açmaktadır.

Madde ile, milletlerarası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edildiğine ilişkin belgelerin üretim lisansı alınmasından sonra Kurul tarafından belirlenen süre içerisinde Kuruma sunulması ve böylece ortaya çıkması muhtemel zararların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca 6446 sayılı Kanunun amacının elektrik arz güvenliğinin sağlanması da olduğu dikkate alındığında yatırıma hazırlık olarak nitelendirilebilecek olan yol, su, elektrik, liman ve benzeri tesis dışındaki iş ve işlemlerin inşasına başlanması zaruret arz etmektedir. Bu sebeple diğer mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi koşuluyla tesis ile doğrudan ilgili olmayan yapıların inşasına lisans alınmadan önce başlanabilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 10- Elektrik, üretimden tüketime doğru akışında üretim, iletim, dağıtım, sistem işletim, piyasa işletim, ithalat, ihracat, satış gibi piyasa faaliyetleri sonucu tüketicilere ulaşmaktadır. Her bir faaliyet kapsamında niteliğine göre değişik maliyetler ortaya çıkmaktadır. Tüketicieye sunulan her türlü mal ve hizmette olduğu gibi elektrik için de oluşan tüm maliyetlerin tüketicieye yansıtılması gerekmektedir. Aksi durumda, söz konusu faaliyetlerin yürütülmesi imkânsız hale gelecektir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kayıp-kaçak bedelini, sayaç okuma bedelini, perakende satış hizmet bedelini, iletim sistemi kullanım bedelini ve dağıtım bedelini 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun verdiği yetki çerçevesinde belirlemektedir. Elektrik dağıtım ve görevli tedarik şirketleri

Kurum tarafından belirlenen söz konusu bedelleri tüketicilerden tahsil etmektedir. Mevzuat gereği uygulama bu şekilde olmakla birlikte. Kanuna eklenen hükümler ile konunun hiçbir tereddütte mahal bırakmayacak şekilde düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Kurumun belirleyeceği usul ve esaslar kapsamında fiyatların taraflarca serbestçe belirlenmesi esastır. Elektrik enerjisinin ve/veya kapasitenin iletimi, dağıtımı ve düzenlemeye tabi tarifeler yoluyla satışı ile bunlara dair hizmetlere ilişkin fiyat, hüküm ve şartları içeren tarifeler ve maliyetlerin yansıtılması kapsamında Kurul tarafından düzenlemeler yapılır ve/veya onaylanır. Düzenleyici işlemler kapsamında onaylanan bedeller doğrudan kullanıcı ve son tüketicilerden yahut sayılan ilgililere yansıtılmak üzere tedarikçilerinden tahsil edilir.

Elektriğin üretimden tüketime doğru akışında üretim, iletim ve dağıtım aşamalarında teknik kayıplar oluşmaktadır. Kayıp-kaçak miktarı, dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı göstermektedir.

4628 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 3/3/2001 tarihinden itibaren her bir abone grubuna uygulanan kayıp-kaçak bedeli hesaplama yöntemi EPDK'nın görev ve yetkisi çerçevesinde belirlenmiştir. Elektrik enerjisi, EPDK tarafından çerçevesi belirlenen bir tarife metodolojisi ile fiyatlandırılmaktadır. Bu fiyatlandırma, elektriğin üretiminden tüketimine kadar oluşan maliyetlerin bir nevi birleştirilmesidir. Elektriğin üretim aşamasından nihai tüketiciye ulaştırılmasına kadar oluşan bütün maliyet kalemleri tarifeye yansıtılmak zorundadır. Bahse konu bu maliyet kalemleri vergi, resim, harç veya benzer mali yükümlülük olmayıp, elektrik enerjisinin maliyetinin ve söz konusu elektrik enerjisinin tüketicilere ulaştırılabilmesi için katlanılan yatırım maliyetleri ve işletme giderlerinden oluşmaktadır. Bu nedenle dağıtım faaliyetinin yürütülmesi aşamasında kaçınılmaz olarak oluşan kayıp-kaçak maliyeti ve diğer maliyet unsurlarının da tarifelerde dikkate alınması ve tüketiciye yansıtılması gerekmektedir. Ancak kayıp-kaçak maliyetlerinin yansıtılmasında şirketler için EPDK tarafından belirlenmiş olan hedef kayıp kaçak oranları dikkate alınır. Bu suretle dağıtım şirketlerinin belirlenen hedef kayıp-kaçak oranlarına ulaşabilmesi amacıyla, planlanan yatırımları yapması ve kaçak kullanım ile etkin bir şekilde mücadele etmesi gerekmektedir. Teknik ve teknik olmayan kayıpların azaltılmasını teşvik etmek amacıyla, hedef kayıp-kaçak oranı ile gerçekleşen kayıp-kaçak oranı arasındaki fark, dağıtım şirketinin kazancı veya zararı olmalıdır.

Modern hukuk sistemlerinde düzenleyici işlemlerin geniş anlamda kanuniliği ilkesi geçerlidir. Düzenleyici işlemler yürürlükte iken, düzenleyici işlemleri uygulamakla yükümlü bulunan kamu ve özel hukuk tüzel kişileri aleyhine yargı organları ve tüketici hakem heyetleri ile ilgili kurum ve kuruluşlara çok sayıda müracaatlarda bulunulmakta ve elektrik piyasasında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar ile yargı organları gereksiz iş yükü altında kalmaktadır. Bu amaçla madde ile, ürün veya hizmet bedeline ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan davalarda; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, ürün veya hizmet bedellerinin, Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlı tutulmaktadır.

Madde 11- Madde ile, kamulaştırma bedellerinin yanı sıra diğer giderlerin de ödenebilmesi amacıyla düzenleme yapılarak tereddütler giderilmektedir.

Madde 12- 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunun geçici 8 inci maddesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Madde ile, özelleştirme işlemleri için önemli bir risk unsuru olan bu hukuki boşluğun doldurulması amacıyla geçiş sürecine ilişkin düzenlenme yapılmaktadır.

Madde 13- Madde ile, 6446 sayılı Kanuna üç geçici madde eklenmektedir.

Geçici 18 inci madde ile, yeni düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, mevcut düzenlemelerin Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlanmaktadır.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kayıp-kaçak bedelini, sayaç okuma bedelini, perakende satış hizmet bedelini, iletim bedelini ve dağıtım bedelini 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun verdiği yetki çerçevesinde belirlemektedir. Elektrik dağıtım ve görevli tedarik şirketleri Kurum tarafından belirlenen söz konusu bedelleri tüketicilerden tahsil etmektedir. Nitekim 6446 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde yer alan “İlgili tüzel kişiler Kurul tarafından onaylanan tarifeleri uygulamakla yükümlüdür.” hükmü ve dördüncü fıkrasında yer alan “Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar.” hükümleri gereğince Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından onaylanan fonsuz tarife tabloları içerisinde yer alan bedellerin dağıtım ve görevli tedarik şirketlerince tüketicilerden tahsili ve söz konusu bedellerin tüketiciler tarafından ödenmesi yasal birer zorunluluktur. Mevzuat gereği uygulama bu şekilde olmakla birlikte Kurul tarafından belirlenen mezkûr bedelleri aynen uygulayan dağıtım ve görevli tedarik şirketleri aleyhine adli yargıda açılmış davalarda söz konusu bedellerin iadesi kararları verilebilmektedir.

Kurul kararı ile onaylanan tarifeler ve maliyet kalemlerini belirleyen düzenleyici işlemler iptal olununcaya ve/veya geri alınuncaya kadar Kurul kararlarının bağlayıcılığı uyarınca kamu ve özel hukuk tüzel kişilerince yükümlülükler kapsamında tarifeler ve tüm maliyet kalemleri yansıtılmak zorundadır. Tesis edilen eylem ve işlemlerin sayısal nitelikleri ve mali boyutları gözönünde bulundurularak dinamik elektrik piyasasının sekteye uğramaması ve yargının gereksiz iş yüküne boğulmaması amacıyla düzenleme yapılması gerekli olmuştur.

Bu çerçevede geçici 19 uncu madde ile, 6446 sayılı Kanunun 17 nci maddesini değiştiren hükümlerin söz konusu hükümlerin yürürlüğe girmesinden önce tüketici hakem heyetlerine yapılan müracaatlar, başlatılan icra takipleri ve adli yargıda açılmış davalara da uygulanması amaçlanmaktadır. Zira, 17 nci maddeyi değiştiren hükümler ile tüketicilere yeni bir yükümlülük getirilmemekte, hali hazırdaki uygulama değiştirilmemektedir. Sadece, mahkemeler tarafından mevzuata rağmen verilen ve elektrik dağıtım ve perakende satış hizmetini sürdürülemez hale getirebilecek olan kararların verilmeye devam edilmesinin önlenmesi amaçlanmaktadır.

2013 yılında 21 dağıtım şirketinin hedef kayıp-kaçak oranları baz alınarak hesaplanan kayıp-kaçak enerjiye konu gelir ihtiyacı yaklaşık olarak 5,85 milyar TL’dir. Yine bu 21 dağıtım şirketinin dağıtım gelir tavanı toplamı ise yaklaşık olarak 3,5 milyar TL’dir. Diğer bir ifadeyle 21 dağıtım şirketinin 2013 yılı boyunca her şey dâhil dağıtım hizmeti karşılığında toplayabilecekleri toplam tutar 3,5 milyar TL’dir. Bu tutardan bütün işletme giderlerinin karşılanması ve ayrıca sistem için gerekli onaylı yatırımların yapılması zorunluluğu bulunmaktadır. Bu şartlar altında 5,85 milyar TL lik kayıp-kaçağa konu enerji maliyetinin dağıtım şirketlerine yüklenmesinin bu şirketlerin tamamının sürdürülemez hale gelmesi ve pek çoğunun iflas etmesi anlamına geleceği açıktır. 2006 ila 2014 yılları arasında sayaç okuma bedeli, perakende satış hizmet bedeli, iletim bedeli ve dağıtım bedeli dışında sadece teknik ve teknik olmayan kayıp bedeline ilişkin tüketicilerden yaklaşık 33 milyar TL tahsil edilmiş olup faiz ve vekâlet ücretleri de eklendiğinde bu meblağın birkaç katına çıkması kaçınılmazdır. Söz konusu meblağa dağıtım, iletim, perakende satış ve sayaç okuma bedelleri de eklendiğinde toplam meblağın iadesi fiili olarak mümkün değildir.

Ayrıca madde ile, söz konusu bedeller ile ilgili mahkeme ve tüketici hakem heyeti kararına istinaden dağıtım şirketleri ya da tedarikçiler tarafından yapılan iadelerin ve mahkeme kararında yer alan giderlerin dağıtım tarifeleri yoluyla karşılanması öngörülmüştür. Uygulamada söz konusu bedeller dağıtım tarifeleri ve perakende satış tarifeleri kapsamında belirlenmekte, tüketicilere enerji satışı yapan tedarikçi tarafından tüketiciden tahsil edilerek dağıtım şirketlerine ödenmektedir. Yapılan düzenleme

ile görevli tedarik şirketleri hariç diğer tedarikçiler için tarife yapılmadığından, tedarikçiler tarafından tüketicilere ödenen bedellerin ve mahkeme masraflarının tekrar bir dava sürecine gerek kalmaksızın dağıtım şirketlerine rücu edilerek dağıtım şirketlerinden tahsil edilmesi ve dağıtım şirketlerinin hem kendisinin katıldığı iade ve mahkeme giderlerini hem de tedarikçiler tarafından rücu edilmesi sonucu ödediği iade ve mahkeme masrafları kapsamındaki giderleri dağıtım tarifeleri yoluyla geri alması sağlanmaktadır. Aksi durumda, maliyet esaslı olarak mevzuatla belirlenen bu bedellerin iadesi kapsamında oluşan giderler dağıtım şirketlerinin sürdürülebilirliğini tehlikeye sokacaktır. Bu şekilde tarifeye yansıyacak meblağın asgari düzeyde tutulabilmesi için bu düzenleme ile getirilen düzenlemelerin devam etmekte olan icra takibi, dava ve başvurularda da uygulanması öngörülmektedir.

Geçici 20 nci madde ile, dağıtım şirketlerince 2006 ila 2010 uygulama döneminde Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından onaylanmış yatırım tutarının üzerinde yapılan yatırım harcamalarının herhangi bir güncelleme yapılmaksızın 1/1/2016 tarihinde başlayacak uygulama dönemi tarife hesaplamalarında dikkate alınması öngörülmüştür. Dağıtım şirketleri 2006 ila 2010 uygulama döneminde Kurul tarafından onaylanan tutarın üzerinde yatırım harcaması yapmış olup, fazla yapılan yatırımlarla ilgili önceden izin alınmadığından bu harcamalar tarife hesaplamalarında dikkate alınmamıştır. Bu yatırımlar içerisinde Avrupa Yatırım Bankası ve Dünya Bankasından kredi alınmak suretiyle yapılan yatırımlar da bulunmakta olup, söz konusu yatırımların finansmanında kullanılan bu krediler beş yıl geri ödemesiz kredilerdir. Bu kredilerle ilgili geri ödemelerin önümüzdeki dönemde yapılacak olması ve bu yatırımların tarifeden ödenmemesi durumunda şirketlerin mali sürdürülebilirlik açısından sorun yaşayabilecek olması sebebiyle, ilgili yatırımların tarife hesaplamalarında dikkate alınmasının sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 14- Yürürlük maddesidir.

Madde 15- Yürütmeye maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hiçbir yasal yükümlülüğü bulunmayan tüketicilerden elektrik kayıp-kaçak bedeli ile sayaç okuma bedelinin alınmamasını öngören “**Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**” gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygıyla arz ederiz.

Mustafa Kalaycı
Konya

Oktay Vural
İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1190)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ilk haliyle bölgesel tarife esaslı olarak düzenlenmiştir. Ancak bu çeşitli sosyolojik, politik ve ekonomik nedenlerle uygulanmamıştır.

Dağıtım bölgeleri arasındaki kayıp/kaçak nedeniyle oluşan tarife farklılığının temelinde esas olarak ilgili dağıtım bölgesinin işletme zaafiyeti yatmaktadır. Özellikle Ülkemizin belirli bölgelerinde elektrik kaçağı fazla olurken, belirli bölgelerde bu oran daha düşük olabilmektedir. Bu farklılığı ortadan kaldırmak büyük ölçüde elektrik dağıtım şirketlerinin kaçak elektrik kullanımı konusunda etkin işletme başarısına dayanmaktadır.

Kaçakların önlenmesi dağıtım şirketinin görev ve sorumluluğundadır. Nasıl ki, malı telef olan veya çalınan bir satıcıdan bunun maliyetine kendisinin katlanması beklenir ise, aynı şekilde dağıtım şirketi de kendi bölgesindeki kaçağın maliyetinden sorumlu olmalıdır.

EPDK kararlarıyla yapılan uygulama sonucu, bir perakende satış lisansı dağıtım şirketi, kendi işletme zaafiyeti nedeniyle tahsil edemediği elektrik bedelini başka tedarikçilerden elektrik temin eden tüketicilerden de doğrudan tahsil etmiş olmaktadır. Dağıtım şirketinin sorumluluğu altındaki dağıtım sisteminde bulunan tüketicilerin doğrudan kaçağın bedelini ödemek durumunda bırakılması hak ve nesafet ilkesi ile bağdaşmaz.

Kaçağı üstlenmek gibi hiçbir yasal yükümlülüğü bulunmayan tüketicilerin dağıtım sisteminin kaçağına muhatap kılınması eşitlik ilkesine de aykırılık teşkil eder.

Ayrıca, kayıp kaçak bedelinin bu şekilde alınabilmesi için yasal düzenleme bulunmamakla birlikte, 4628 sayılı Kanunla verilen yetkiler EPDK tarafından geniş yorumlanarak kararlar alınmakta ve çıkarılan tebliğlere göre uygulama yapılmaktadır.

Bu Kanun Teklifinde, hiçbir yasal yükümlülüğü bulunmayan tüketicilerden kayıp- kaçak bedeli ile sayaç okuma bedelinin alınmaması hususu düzenlenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Elektrik sisteminde ortaya çıkan teknik kayıplar ile kaçak kullanım nedeniyle oluşan kayıpların maliyetinin ve sayaç okuma bedelinin, hiçbir yasal yükümlülüğü bulunmayan tüketicilere yansıtılmaması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

KONYA MİLLETVEKİLİ MUSTAFA KALAYCI VE MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ İZMİR MİLLETVEKİLİ OKTAY VURAL'IN TEKLİFİ (2/1190)

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Lisanslarda ve Kurum tarafından yapılan düzenlemelerde; elektrik sisteminde ortaya çıkan teknik ve teknik olmayan kayıpların maliyetinin, hiçbir yasal yükümlülüğü bulunmayan tüketicilere ödettilmesi öngörülemez. Ayrıca sayaç okuma işlemi için tüketiciye maliyet yüklenemez.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çeşitli Adlar Altında Elektrik Faturalarına Yansıtılan Bedellerin Kaldırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz Gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

Ali Sarıbaş

Çanakkale

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1619)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE:

4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununa ve 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanuna dayanılarak evlerde ve iş yerlerinde kullanılan elektrik kullanım bedelleri üzerinden değişik kalemler adı altında olmak üzere haksız ücretler ve bedeller alınmaktadır.

Sıra dağıtım bedeli, sayaç okumaya ilişkin perakende satış hizmet bedeli, perakende hizmet satış bedeli, kayıp kaçak bedeli ve iletim sistemleri bedeli, Enerji Fonu kesintisi, TRT payı adı altında toplanan bu bedeller elektrik faturalarını şişirirken, tüketicinin cebinden daha çok para çıkmasına yol açmaktadır.

Elektrik dağıtım hizmetlerinin özelleştirilmesi ile tüketicilerin daha kaliteli ve daha ucuz hizmet alacağı öngörüsüne rağmen, uygulamada bunun etkilerinin görülmediği ve tüketiciye herhangi bir iyileşmenin yansımadağı görünmektedir. Diğer taraftan, özelleştirme ile kayıp ve kaçakların daha da azaltılacağı ifade edilmesine karşın uygulamada bunun tam tersi olmakta ve kayıp ve kaçığın faturası tükettiği elektriğin ücretini ödeyen dürüst vatandaşa fatura edilmektedir.

Öte yandan, ‘TRT Payı’ adı altında elektrik kullanımı ile ilgisi olmayan haksız bir bedelin de tüketicilerden alındığı görülmektedir. TRT’nin devlet televizyonu olmasından dolayı halkı eğitici, kültür düzeyini yükseltici programlar yapma sorumluluğu nedeniyle yapıldığı söylenen bu kesintiler, AKP’yi öven ve muhalefet partilerine yer vermeyen bir yayın anlayışı olarak halkımıza geri dönmektedir.

Bu kanun teklifi ile tüketicilerden elektrik kullanım bedelinin aslı, elektrik tüketim vergisi ve KDV’si dışında hiçbir suretle kesinti ve bedel adı altında ekstra bir ücret alınmaması öngörülmektedir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ RAHMİ AŞKIN TÜRELİ VE 1 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/1619)

**ÇEŞİTLİ ADLAR ALTINDA ELEKTRİK FATURALARINA YANSITILAN BEDELLERİN
KALDIRILMASI AMACIYLA BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “elektrik enerjisi hasılatından ayrılacak paylar” ibaresi ile 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ile iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin” ibaresi madde metinlerinden çıkarılmış; 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ve 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Dağıtım şirketleri elektrik kullanım bedeli dışında tüketicilerden dağıtım bedeli, sayaç okumaya ilişkin perakende satış hizmet bedeli, perakende hizmet satış bedeli, kayıp kaçak bedeli, iletim sistemleri bedeli ve benzeri adlar altında herhangi bir ücret tahsil edemezler.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

08.01.2015

Alaattin Yüksel

İzmir

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2609)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

Ülkemiz genelinde 37 milyon (EPDK verilerine göre tam sayısı, 36.861.757) elektrik abonesi bulunmaktadır. Tüm abonelerden haksız bir şekilde 9 kalem bedel tahsil edilmektedir. Elektrik abonelerinden alınan “Enerji Tüketim Tutarı” dışında yer alan diğer bedeller, “Kayıp/Kaçak Bedeli, Perakende Satış Hizmet Bedeli, Sayaç Okuma Bedeli, İletim Sistemi Kullanım Bedeli, Dağıtım Bedeli, Enerji Fonu, TRT Payı, Belediye Tüketim Vergisi, KDV” dir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, “Kayıp/Kaçak Bedeli ile Sayaç Okuma Bedeli”ne dayanak olarak Elektrik Piyasası Kanunu’nu göstermiştir. Bu bedelleri düzenleyen hiç bir kanuni dayanak olmamasına rağmen, abonelerden bu ad altında tahsilata devam edilmiştir. Tüketicilerden gelen tepkiler üzerine, dağıtım şirketleri, faturalardan kayıp kaçak kalemini kaldırmış gibi yapıp, gerçekte bu bedeli elektrik faturalarına eklemeye devam etmişlerdir.

Elektrik dağıtım hizmetleri özelleştirildiği halde hükümet, özel sektörün çıkarlarını önceliğine almıştır. Elektrikte kayıp kaçakları azaltacak uygulamaları yaşama geçirmek özel şirketin sorumluluğunda olması gerekirken, bunun maliyeti abonelere, tüketicilere yüklenmiştir. Kayıp-kaçak bedeli altında vatandaşa milyarlarca lira ceza kesilmiş, binlerce insan hakkında savcılıklara suç duyurusunda bulunulmuştur. Abonelerin ödediği bedelin yaklaşık % 14’ünün kayıp kaçak bedeli olduğu dikkate alındığında, yılda ortalama en az 84 TL ile en çok 168 TL kayıp kaçak bedeli ödendiği görülmektedir. TEDAŞ Genel Müdürlüğü tarafından 2003 yılından 05.04.2012 tarihine kadar olan dönemde yapılan kayıp kaçak tarama kontrollerinde 9,68 Milyar kWh 2,37 Milyar TL kaçak tahakkuku gerçekleştirilmiştir. Yine aynı dönemde 598.241 abone hakkında ise savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur.

Anayasa Mahkemesi kararına rağmen abonelere Anayasa’ya aykırı şekilde, mali yükümlülükler, ödeme zorunluluğu getirilen bu uygulama devam etmektedir. Tüketiciden haksız ve hukuksuz olarak alınan bu bedelle, elektrik dağıtım şirketlerinin kar etmesi sağlanmaktadır. Elektrik dağıtım şirketleri, on yıldır haksız bir şekilde tüketicilerin 25 milyar ile 50 milyar TL arasında bir parayı gasp etmiş durumdadır. Bu uygulamanın ortadan kaldırılması ve tüketiciden alınan ücretlerin iade edilmesi gerekmektedir. Yaklaşık 37 milyon elektrik abonesinin her birinin tek tek mahkemelere başvurusunun Yargının yükünü artıracığından hareketle, uygulamanın kanun teklifiyle sonlandırılması ve geriye dönük olarak tüm abonelere ödeme yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile “Kaçak/Kayıp Bedeli” ve “Sayaç Okuma Bedeli” adı altında son 10 yılda tahsil edilen bedel herhangi bir başvuruya gerek kalmaksızın iade edilir. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle, söz konusu ücretlerin tüketicilere iadesine ilişkin usul ve esaslar belirlenir. Tüketicilere ödenecek olan ücret iadeleri, bu kanun yayıma girdiği tarihten itibaren en geç 60 gün içinde yapılır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ ALAATTİN YÜKSEL’İN TEKLİFİ (2/2609)

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/3/2013 tarihli ve 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18- Kaçak/kayıp bedeli ve sayaç okuma bedeli adı altında son 10 yılda elektrik abonelerinden tahsil edilen bedel, herhangi bir başvuruya gerek kalmadan abonelere iade edilir. İadeler, bu Kanunun yayımlanmasından itibaren 60 gün içinde yapılır. Söz konusu bedellerin abonelere iadesine ilişkin usul ve esaslar, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ektedir. Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Sezgin Tanrıkulu

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2612)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GEREKÇE

Elektrik üretimi, iletimi ve dağıtımı ile ilgili etkinlikler kamu yararına dönük, toplumun ortak gereksinmesini karşılayan kamu hizmetlerindendir.

Ancak elektrik dağıtım hizmetlerinin özelleştirilmesi sürecinde yürürlüğe konan yeni tarifelerle şirketlerin mutlak olarak kâr etmesi garantiye alınırken, tüketicilerin hakları yok sayılmış ve kamu tekele özel tekele dönüştürülmüştür. Elektrik dağıtımının özelleştirilmesiyle vatandaşlarımız tamamen özel şirketlerin insafına bırakılmıştır.

Özellikle haksız şekilde alınan kayıp/kaçak bedeli ve sayaç okuma bedelinin yarattığı mağduriyet tahammül edilemeyecek bir boyuta ulaşmıştır. Resmi rakamlara göre 2011 yılında alınan kayıp/kaçak bedeli toplam 2,7 Milyar TL; 2012 yılında 3,5 Milyar TL, 2013'te 5 Milyar TL, olmuştur. Sayaç okuma bedeli adı altında ise abonelerden 2011 yılında toplam 129 Milyon TL, 2012 yılında 180 Milyon TL toplanmıştır.

Bu ücretler haksızdır. Anayasanın 73. Maddesinde belirtildiği üzere vergi, resim, harç gibi mali yükümlülükler ancak kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır. Oysa Elektrik Piyasası Kanunu'nda bu ücretlerin alınabileceğine dair açık bir hüküm kesinlikle yer almamaktadır. Dolayısıyla bu ücretler elektrik aboneleri olan yurttaşlardan kanuni bir dayanağı olmadan, Anayasaya aykırı şekilde alınmaktadır.

Nitekim 2014 yılı Ekim ayında Yargıtay 3. Hukuk Dairesi faturalara “kayıp-kaçak bedeli ve sayaç okuma bedeli” adı altında yansıtılan ücretlerin hukuka aykırı olduğuna hükmetmiş, Aralık ayında ise Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, elektrik faturalarındaki kayıp-kaçak bedellerinin tüketicilerden alınamayacağına ilişkin karar vermiştir.

Elektrik dağıtım hizmetleri özelleştirildiği halde devlet tekele mantığı sürdürülmektedir. Kayıpları azaltacak alt yapı yatırımlarını yapmak, kaçakla mücadele etmek özel şirketin sorumluluğunda iken bunların maliyetleri tüketicilere yüklenmektedir. Sayaç okumak ücretlendirmenin doğal bir gereği iken bu da vatandaşlardan alınmaktadır. Sonuç olarak, herhangi bir kanunda yer almadığı halde EPDK'nın bazı muğlak ifadelerle dayanarak, yoksul halkımızın sömürülmesi pahasına şirketlere mutlak kâr sağlamaya yönelik bu uygulamalarının bir an önce ortadan kaldırılması ve halkımızdan bu şekilde alınan ücretlerin iade edilmesi gerekmektedir.

Bu ücretlerin haksız, kanunsuz ve Anayasaya aykırı olduğu Mahkeme Kararlarıyla sabit olduğuna göre, 30 milyon civarındaki elektrik abonesinin tek tek mahkemelere başvurarak Yargının yükünü artırmasına gerek yoktur. Zira özellikle Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun elektrik faturalarındaki kayıp-kaçak bedellerinin tüketicilerden alınamayacağına ilişkin kararının kesinleşmesinden sonra yaklaşık 2 milyon yeni davanın açılacağı tahmin edilmektedir. Bu durumda Yargıtay’ın iş yükü 10 kat artacaktır. Öncelikli görevi Anayasa’nın amir hükümlerini hayata geçirecek kanuni düzenlemeleri yapmak ve halkın sorunlarını çözmek olan Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin mahkemelerin tüketici lehine vermiş olduğu bu kararları genel bir kural haline getirmesi gerekir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunda yer almadığı halde “Kaçak/Kayıp Bedeli” ve “Sayaç Okuma Bedeli” adları altında elektrik faturalarına yansıtılan ve abonelerden tahsil edilen bedellerin tüketicilerden alınmasını engellemek amacıyla 4628 sayılı kanunun “Tarifeler ve tüketicilerin desteklenmesi” kenar başlıklı 13’üncü maddesine bir hüküm eklenmektedir.

MADDE 2- Madde ile tüketicilerden kayıp/kaçak bedeli ve sayaç okuma bedeli adı altında 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren tahsil edilen ücretlerin herhangi bir başvuru aranmaksızın iade edilmesi amaçlanmaktadır. Bu ücretlerin iadesinin ise abonelerin sonraki aylarda doğacak elektrik tüketimi borçlarından mahsuplaşma yoluyla gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Aboneliği sona eren tüketicilere ise alacakları olan bu ücretler yasal faiziyle birlikte nakden ödenecektir. Bu ücretlerin tüketicilere mahsuplaşma yoluyla ve nakden iade edilmesine ilişkin usul ve esaslar, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 45 gün içerisinde hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenecektir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU’NUN TEKLİFİ (2/2612)

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin birinci paragrafına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Tüketicilerden kayıp/kaçak bedeli, sayaç okuma bedeli gibi adlar altında bu kanunda açık şekilde düzenlenmemiş hiçbir tarife nedeniyle ödeme talep edilemez.”

MADDE 2- 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18- Tüketicilerden kayıp/kaçak bedeli ve sayaç okuma bedeli adı altında 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren tahsil edilen ücretler, herhangi bir başvuru aranmaksızın ilgili dağıtım şirketi tarafından her abone için yasal faizleriyle birlikte ayrı ayrı hesaplanarak abonelere bildirilir. Abonelerin sonraki aylarda elektrik tüketiminden doğacak borçları hesaplanan bu ücretlerden mahsup edilir. Aboneliği sona eren tüketicilere ise alacakları olan bu ücretler yasal faizleriyle birlikte nakden ödenir. Bu mahsuplaşma ve nakden geri ödeme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 45 gün içerisinde hazırlanacak bir yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Elektrik Piyasa Kanunu ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Gerekçesi ile ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Haydar Akar
Kocaeli

Faik Tunay
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2658)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Elektrik üretimi, iletimi ve dağıtımı ile ilgili faaliyetler kamu yararına dönük, toplumun ortak gereksinimini karşılayan kamu hizmetlerindendir. Ancak elektrik dağıtım hizmetlerinin özelleştirilmesi sürecinde yürürlüğe konan yeni tarifelerle şirketlerin mutlak olarak kar etmesi garanti altına alınırken, tüketicilerin hakları yok sayılmış ve kamu tekeli özel tekele dönüştürülmüştür. Elektrik dağıtımının özelleştirilmesi ile vatandaşlarımız özel şirketlerin insafına bırakılmıştır.

Şöyle ki; Ülkemizde yaklaşık 37 milyon elektrik abonesinden haksız şekilde “Kayıp- Kaçak Bedeli, Perakende Satış Hizmet Bedeli, Sayaç Okuma Bedeli, İletim Sistemi Kullanım Bedeli, Dağıtım Bedeli, Enerji Fonu, TRT Payı, Belediye Tüketim Vergisi, KDV olmak üzere 9 kalem bedel tahsil edilmektedir. Bu bedeller haksızdır, Anayasa’nın 73. Maddesinde belirtildiği üzere vergi, resim, harç gibi mali yükümlülükler ancak kanunla konulur, değiştirilir ve kaldırılır. Ancak bu bedelleri düzenleyen hiçbir kanuni dayanak olmamasına rağmen, abonelerden bu tahsilat yapılmaya devam edilmiştir. Tüketicilerden gelen tepkiler sonucu dağıtım şirketleri, kayıp-kaçak bedelini kaldırmış gibi yapıp, gerçekte bu bedeli elektrik faturalarına eklemeye devam etmiştir.

Yine Ülkemizde Türkiye Radyo Televizyon Kurumu 24/12/1963 tarih ve 359 sayılı Kanunla, Türkiye Cumhuriyeti’nin kamu yayıncılığı yapmakla görevli ve Kanun’un 1. maddesinde ifade edildiği üzere tarafsız bir kamu tüzel kişiliği olarak kurulmuştur. Ancak TRT’nin bağımsız ve tarafsız bir kamu hizmeti yayıncılığı yürütmekte olduğunu söylemek imkansızdır.

En büyük gelirini elektrik faturalarından aldığı payın oluşturduğu TRT 2011 yılında 514 bin lira, 2012 yılında 662 bin lira ve 2013 yılında da yüzde 20 gelir artışı yaparak 800 bin lira bu kalemden elde etmiştir.

Hiçbir haklı gerekçeye dayanılmayarak elektrik bedellerinden alınan %2 lik TRT payı aldıkları hizmette göz önüne alındığında hem vatandaşlarımızı mağdur etmekte hem de diğer basın yayın kuruluşları ile haksız rekabet ortamı oluşturmaktadır.

Bu kanun teklifi ile 3093 sayılı kanun da öngörülen TRT payı alınması hükmünün kaldırılması ve Elektrik Piyasası Kanunda yer almadığı halde “Kaçak- Kayıp Bedeli” ve “Sayaç Okuma Bedeli” adları altında vatandaşa yansıtılan bedellerin tüketicilerden alınmasının engellenmesi amaçlanmıştır.

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ HAYDAR AKAR VE 1 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/2658)

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNU VE TÜRKİYE RADYO- TELEVİZYON KURUMU
GELİRLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 20/02/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin birinci paragrafına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu kanunda yer almayan hiçbir tarife nedeniyle tüketiciden ödeme talep edilemez”

MADDE 2- 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı “Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu’nun 2’nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 4’üncü maddesinin (c) bendi ile 5’inci maddesinin (c) bendi ve 10’uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş ve Türkiye Elektrik Üretim- İletim A.Ş ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ile iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirler Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

28.1.2015

Saygılarımla,

Osman Kaptan

Antalya

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2661)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Tüketicilerden, kanuni dayanağı olmayan veya kanuni dayanağı olduğu halde elektrik kullanımıyla ilgisi olmayan bir takım bedeller alınmaktadır. Enerji bedeli haricinde elektrik faturalarına yansıtılan Kaçak/Kayıp Bedeli, Sayaç Okuma Bedeli ve TRT Payı tutarlarının tüketicilerden haksız tahsili toplumda giderek artan tepkiye sebebiyet vermektedir.

Bu bedellerin iadesi için binlerce tüketici tarafından açılan davaların büyük çoğunluğu tüketici lehine sonuçlanmıştır. Son olarak Yargıtay Hukuk Genel Kurulu da 17 Aralık 2014 tarihinde yaptığı toplantıda elektrik dağıtım şirketlerinin abonelerden kayıp kaçak parası alamayacağına karar vermiştir. Son merci olan Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, kararına “Elektriğin kaybı sırasında ve başka kişiler tarafından hırsızlanmak şartıyla kayıp kaçak bedelinin abonelerden alınması, şeffaf hesap verilebilirlik, hukuk ve adalet devleti bağdaşmaz. Haksız şart teşkil eder. Hırsızlıkları önlemek, devletin en öncelikli görevidir. Hırsızın kullandığı kaçak enerji dürüst vatandaştan tahsil edilemez.” görüşünü gerekçe gösterdi.

Anayasanın 172.Maddesi, Devlete tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbir almak, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini teşvik etmek görevini yüklemiştir. 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunu’nda yer alan “Hizmet: Bir ücret veya menfaat karşılığında yapılan mal sağlama dışındaki her türlü faaliyet”, “Sağlayıcı: Kamu tüzel kişileri de dahil olmak üzere ticari veya mesleki faaliyetleri kapsamında tüketiciye hizmet sunan gerçek veya tüzel kişileri” ifade etmektedir ki, sadece elektrik enerjisi satın alan tüketiciye herhangi bir hizmet sağlamayan TRT’ye bir bedel aktarılması bu kanuna aykırılık yaratmaktadır.

Anayasanın 73.Maddesinde “Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır” hükmü yer almaktadır. Elektrik faturalarında yer alan bedeller içinde yer alan Kayıp/kaçak Bedeli ile Sayaç Okuma Bedelinin kanuni bir dayanağı yoktur. Dolayısıyla tüketicilere Anayasa’ya aykırı şekilde, kanuni bir dayanak olmaksızın mali yükümlülükler getirilmektedir.

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu her yıl genel bütçeden pay alan kamu kurumudur. Ayrıca, elektrik enerjisi satış gelirinden TRT'ye ayrılan pay hem sanayi sektörü hem de hane halkı üzerinde ciddi oranda ekonomik baskı yaratmaktadır. Önceki sene elektrik faturalarından 662 milyon lira gelir elde eden TRT'nin elektrik zamlarının ardından 2013 yılında vatandaşın elde ettiği gelir %21 oranında artarak 800 milyon lirayı aşmıştır.

Tüketiciler elektrik faturalarının %14'ünü kayıp kaçak ücreti olarak ödemektedir. 30 milyon aboneden haksız yere alınan rakam son 10 yıllık sürede en az 25 milyar TL ile 50 milyar TL arasındadır. Daha önce kayıp kaçak konusunda tüketici örgütlerinin yaptığı itirazlar kamuoyu baskısı oluşturdu. Tüketicilerin tepkisi nedeniyle dağıtım şirketleri faturalardan kayıp kaçak kalemini kaldırdı. Ancak burada yapılan tamamen aldatmaca olup, kayıp kaçak olarak faturalara yansıtılan çalıntı elektrik bedeli yine eklenmeye devam edilmektedir.

Ülkemizde kayıp ve kaçak elektrik kullanım oranı ortalaması %13-14 mertebesindedir. Kaçak elektrik kullanım oranı bazı bölgelerimizde %20'nin üzerine çıkmaktadır. Kayıp/kaçak elektrik bedeli altında bedel tahsilinin, kaçak elektrik kullanmayan ve iyi niyetle faturasını ödeyen tüketicilerden tahsil edilmesi doğru değildir ve bu uygulamanın kaldırılması gerekmektedir.

Sonuç olarak, elektrik tüketicilerinin gerek TRT'ye kesilen %2 paydan gerekse kullanmadığı halde Kaçak/Kayıp ve Sayaç Okuma Bedeli adı altında alınan ücretlerden kaynaklanan rahatsızlıklarını gidermek amacıyla gerekli yasal düzenlemenin yapılması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile 3093 sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirler Kanununda yer alan Elektrik Enerjisi satış bedelinden TRT'ye pay ayrılmasını düzenleyen bütün hükümlerin yürürlükten kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Madde ile 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu dayanak gösterilerek “Kaçak/Kayıp Bedeli” ve Sayaç Okuma Bedeli” adları altında tüketicilerden tahsil edilen bedellerin alınmasını önlemek amacıyla 4628 sayılı kanunun 17'nci maddesine bir fıkra eklenmektedir.

MADDE 3- Elektrik abonelerinden haksız yere tahsil edilen TRT payı, Kayıp/Kaçak Bedeli ve Sayaç Okuma Bedeli tutarlarının belli bir kısmının tüketiciye iadesi ile, hem sanayi sektörü hem de hane halkı üzerinde yarattığı ekonomik baskının kısmi olarak telafisi amaçlanmıştır.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürütme maddesidir.

**TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU GELİRLER KANUNU VE ELEKTRİK
PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 4 üncü maddesinin (c) bendi, ve 5 inci maddesinin (c) bendi, yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) Kaçak/kayıp ve/veya sayaç okuma bedeli adı altında tüketicilerden ödeme talep edilemez. Ayrıca, bu kanunda yer almayan hiçbir tarife nedeniyle de tüketiciden tahsilat yapılamaz.”

MADDE 3- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18- 1/1/2015 tarihi itibarıyla abonelerden TRT payı, kaçak/kayıp bedeli ve sayaç okuma bedeli adı altında tahsil edilen tutarlar, abonelerin tercihinə göre ya defaten nakit olarak aboneye iade edilir veya abonenin bu kanunun yürürlük tarihini izleyen elektrik faturalarından mahsubu ile iade edilir.”

MADDE 4- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Çevre Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Çevre Komisyonu

13/2/2015

Esas No: 1/1014

Karar No: 39

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 1/1014 esas numaralı, “Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” Başkanlık tarafından 2.2.2015 tarihinde, tali komisyon olarak Komisyonumuz ile birlikte Anayasa Komisyonu; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu; Plan ve Bütçe Komisyonu ve Milli Savunma Komisyonuna; esas olarak da Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Tasarı Komisyonumuzun 12.2.2015 tarihli toplantısında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

Tasarıda özetle, nükleer enerji ile ilgili kıyı kenar çizgisi dışındaki yapıların ruhsatlandırılması, nükleer enerji ile ilgili bürokrasinin yeniden düzenlenmesi, elektrik faturalarına yansıyan diğer maliyetlerle (kayıp-kaçak, sayaç okuma, iletim sistemi hizmet bedeli vb.) ilgili hukuki boşluğun giderilmesi ile kamuya ait ve özelleştirme kapsamındaki santrallerin, çevre mevzuatına uyumu için geçiş süreci öngörülmesi hususları düzenlenmektedir.

Toplantıda, tasarının geneli ile Komisyonumuzu ilgilendiren 12 nci maddesi üzerinde görüşme yapılmasına karar verilmiştir.

Toplantıda Komisyon üyelerince;

- Ülkemizin sürdürülebilir bir enerji politikasına ihtiyacı olduğu,
 - Elektrik, dağıtım şirketlerinin bazı uygulamalar ile vatandaşın haksız kazanç elde ettiği ve bu durumun da sıklıkla yargının iş yükünü artırdığı,
 - Elektrik dağıtım şirketlerinin ve özelleştirme uygulamalarının yeterince denetlenmediği,
 - Elektrik santrallerinin kurulma aşamasında yer tespitlerinin yanlış yapıldığı, sivil toplum örgütlerinin ve yöre halkının görüşünün alınmadığı,
 - Yapılan düzenleme ile çevre mevzuatının çöpe atılacağı, santrallere çevreyi kirlenme özgürlüğü tanındığı,
 - Bu konuda ÇED sürecinin devre dışı bırakıldığı,
 - Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği düzenlemenin tekrar getirilerek iptal kararının etkisizleştirildiği,
 - hususlarında görüş, eleştiri ve öneriler beyan edilmiştir.
- Söz alan hükümet temsilcileri ise;
- Tasarının diğer kamu kuruluşları ile mutabakat halinde hazırlandığını,
 - Termik santrallere çevre mevzuatına uyum aşamasında bir muafiyet değil geçiş süreci düzenlendiğini,
 - Benzer ülkelerde de özelleştirmelerde çevreyle geçiş süreçlerinin yaşandığını,
 - Düzenlemenin sadece kamuya ait özelleştirme programındaki santraller için yapıldığı, hali hazırda inşa edilmekte olan santrallerin zaten çevre mevzuatına aykırı yönleri olması halinde lisans verilmediğini,

- Özelleştirme sürecinin sağlıklı bir şekilde tamamlanabilmesi için tasarının 12 nci maddesine ihtiyaç duyulduğunu

belirtmiştir.

Yapılan görüşmeler neticesinde, 12'nci maddenin benimsenmesine ancak, geçiş sürecinin bir takvime bağlanması, bu sürede uyulacak esasların bir yönetmelik ile düzenlenmesinin daha uygun olacağı ve yönetmeliğin belli bir süre içinde çıkarılması amacıyla süre konulması gerektiği yönünde karar verilmiştir.

Bu düşüncelerle, Tasarının 12'nci maddesinin sonuna;

“Çevre mevzuatına uyuma yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından bir yıl içinde çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

cümlesinin derç edilmesi önerimizle birlikte raporumuz esas komisyon olan Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa Saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
<i>Erol Kaya</i>	<i>Osman Kahveci</i>	<i>Aydın Şengül</i>
İstanbul	Karabük	İzmir
Üye	Üye	Üye
İlyas Şeker	<i>Eşref Taş</i>	Feyzullah Kıyıklık
Kocaeli	Bingöl	İstanbul
(İmzada bulunamadı)		(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Zeki Aygün</i>	<i>Hüseyin Cemal Akın</i>	<i>Selçuk Özdağ</i>
Kocaeli	Malatya	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Abdurrahim Akdağ</i>	<i>Muzaffer Çakar</i>	<i>Gülray Dalıyan</i>
Mardin	Muş	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Temel Coşkun	<i>Sena Kaleli</i>	<i>Mustafa Serdar Soydan</i>
Yalova	Bursa	Çanakkale
(İmzada bulunamadı)	(Muhalifim, muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalifim, muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Melda Onur</i>	<i>Mehmet Hilal Kaplan</i>	<i>Lütfü Türkkan</i>
İstanbul	Kocaeli	Kocaeli
(Muhalifim, muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalifim, muhalefet şerhi ektedir)	

MUHALEFET ŞERHİ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’na hazırlanan “Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” AKP’nin klasik hale gelmiş torba düzenlemelerinden biri olarak karşımıza çıkarılmıştır. Tasarı her ne kadar Elektrik Piyasası ile ilgili düzenlemeleri içerse de, nükleer santrallerden elektrik üretim ve dağıtımına, kayıp - kaçak bedelinden petrol boru hatlarına, transit geçişten çevre ve kıyı kanununa kadar birçok konuda düzenleme içermektedir.

Tasarının özellikle çevreyi ilgilendiren 12’nci maddesi ise kamuya ait ve özelleştirme kapsamındaki santrallerin çevre mevzuatına uyumuyla ilgili geçiş süresi hakkında daha önce, 2013 yılında çıkarılan ve Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen 6446 sayılı Kanun’un geçici 8’inci maddesiyle ilgilidir.

14.03.2013 tarihli 6446 sayılı Kanun’un geçici 8’nci maddesi; “EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarına ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerine, bunların özelleştirilmeleri halinde de geçerli olmak üzere, çevre mevzuatına uyumuna yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanması amacıyla 31/12/2018 tarihine kadar süre tanınır. Bu sürenin üç yıla kadar uzatılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu süre zarfında ve önceki dönemlere ilişkin olarak gerekçeyle, EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarında ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerinde, bunların özelleştirilmeleri halinde de geçerli olmak üzere, elektrik üretim faaliyeti durdurulamaz, idari para cezası uygulanmaz” Bu düzenleme Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Önümüzdeki tasarının 12’nci maddesi ise bu iptal edilen düzenlemeyi tekrar getirmekte, süreyi ise 31.12.2019’a kadar uzatmakta ve Anayasa Mahkemesini baypas etmektedir. Ayrıca bu tarihe kadar mevzuata uymayan işletmelerin elektrik üretim faaliyetinin durdurulmasının ve idari para cezası uygulanmasının da hukuken önüne geçilmektedir. Yani ÇED düzenlemesine uymayan, çevreyi - doğayı kirleten, gereken önlemi almayan işletmelere hukuken dokunulmazlık sağlanmaktadır. Öte yandan kanunla hukuki dokunulmazlık sağlanmak istenirken, bu dört yıllık süre içinde ne yapılacağına ya da nasıl bir yaptırım uygulanacağına dair bir eylem planı ve takvimin ortaya konmaması da çevresel etki açısından büyük bir eksikliktir. Ülkemizin özelleştirme ve denetim karnesi, iş güvenliğindeki zafiyetler, çevre bilinci konusundaki sorunlar ortadayken getirilen düzenlemede bu ayrıntıların eksik olduğu görülmektedir. Tasarı, 2019’a kadar yükümlülüklerini yerine getirmeyen, gerekli önlemleri almayan işletmelere bir kez daha süre tanınmayacağına dair güvenceden de yoksundur. Sürenin tekrar tekrar uzatılması, taahhütlerin yerine getirilmemesi durumunda oluşan ve oluşacak olan çevre tahribatının hem siyaseten hem de idareten sorumluluğu konusunda da belirsizlik bulunmaktadır.

Komisyon görüşmeleri sırasında süre uzatımına tabii santrallerin tamamıyla kamuya ait santraller olduğu ve bunların bir kısmının da özelleştirme sürecinde bulunduğu ifade edilmiştir. Ancak bu santrallerin tamamının hangileri olduğu belirtilmemiştir.

Anayasa’nın 56’ncı maddesi “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, korumak ve kirliliği önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir.” hükmünü içermektedir.

Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporu, tanımından da anlaşılacağı üzere bizzat kamu yararının 1’inci koşuludur. Kamu yararı için çıkartılan bir düzenlemenin yine kamu yararı adına üstelik kamu yatırımları için göz ardı edilmesi durumu söz konusudur. Devlet kendi koyduğu kurala uymayarak, hukuksuzluğa ön ayak edilmeye çalışılmaktadır.

Tasarının bütününe bakıldığında ise birbiriyle bağlantılı ama birbirinden farklı alanlarda düzenlemeler içeren bu tasarının Enerji, Çevre, Orman, Tarım ve Sağlık Bakanlıkları, STK’lar ve

o bölgelerde yaşayan halkın görüşleri de alınarak hazırlanması, bütüncül yaklaşım ve demokratik katılımcılık açısından önemlidir. Ancak tasarının bu yönüyle de eksik olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak, ülkemizin enerjiye olan ihtiyacı bir gerçek olarak karşımızda duruyorken, çevresel etkiyi, ekolojik dengeyi, sağlığı ikinci plana atan, sürdürülebilir kalkınmayı gözetmeyen, bütüncül yaklaşımlar yerine günü kurtarmaya yönelik düzenlemelerle yeni çevre tahribatlarına hukuki dokunulmazlık sağlayan, bu tasarının tekrar gözden geçirilmesi, bir eylem planı ve takvime bağlanarak yaptırımlarla desteklenmesi gerektiğinden geri çekilmesi gerekmektedir.

Sena Kaleli

Bursa

Melda Onur

İstanbul

Mehmet Hilal Kaplan

Kocaeli

Mustafa Serdar Soydan

Çanakkale

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,

Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

18.3.2015

Esas No: 1/1014, 2/1190, 2/1619, 2/2609, 2/2612, 2/2658

Karar No: 29

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan ve 28/1/2015 tarihinde Başkanlığa sunulan 1/1014 esas numaralı “Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, Başkanlıkça 2/2/2015 tarihinde tali komisyon olarak Anayasa, Çevre, Milli Savunma, Plan ve Bütçe Komisyonları ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuzda, İçtüzüğün 35’inci maddesi uyarınca birbirleriyle ilgili görüşmeleri nedeniyle, Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural’ın 2/1190 esas numaralı; “Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli ve 1 Milletvekilinin 2/1619 esas numaralı; “Çeşitli Adlar Altında Elektrik Faturalarına Yansıtılan Bedellerin Kaldırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”, İzmir Milletvekili Alaattin Yüksel’in 2/2609 esas numaralı “Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun 2/2612 esas numaralı; “Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve 1 Milletvekilinin 2/2658 esas numaralı; “Elektrik Piyasası Kanunu ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” ile Antalya Milletvekili Osman Kaptan’ın 2/2661 esas numaralı; Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirler Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” nin 1/1014 esas numaralı Tasarı ile birleştirilerek görüşülmesi ve görüşmelerde Tasarı metninin esas alınması kabul edilmiştir.

Komisyonumuzun 19/2/2015 ile 16, 17 ve 18/3/2015 tarihlerinde yapılan toplantılarına; hükümeti temsilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi, Tüketiciyi Koruma Derneği, Tüketici Vakfı, Tüketici Hakları Derneği, Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği, Elektrik Üreticileri Derneği, Enerji Federasyonu, TOBB, TÜSİAD, MÜSİAD, Türkiye Barolar Birliği ve Enerji Ticareti Derneği temsilcileri katılım sağlamıştır.

Tasarı ile;

• Milletlerarası andlaşma hükümleri gereğince kurulma aşamasında olan nükleer güç santralleri ile ilgili olarak uygulamada karşılaşılan sorunlara, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununda yer alan kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin sınırlayıcı hükümlere istisnalar getirilerek çözüm sağlanması,

• Nükleer santral projelerinin etkin yürütülmesinde; nükleer enerji ile ilgili tüm alanlarda ulusal politikanın belirlenmesi ile insan kaynakları, eğitim ve yerli sanayinin nükleer santral projelerine katılımı gibi konularda uzun vadeli planların ve gerekli altyapının hazırlanması, kamu kurumları ile bürokratik iş ve işlemlerin ivedi olarak neticelendirilmesi için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının ana hizmet birimi olan Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığının, Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü olarak yeniden yapılandırılması,

• Elektriğin üretimden tüketime doğru akışında; üretim, iletim, dağıtım, sistem işletim, piyasa işletim, ithalat, ihracat ve satış gibi piyasa faaliyetleri sonucu tüketicilere ulaşması, her bir faaliyet kapsamında niteliğine göre değişik maliyetler ortaya çıkması, tüketicie sunulan her türlü mal ve hizmette olduğu gibi elektrik için de oluşan tüm maliyetlerin tüketicie yansıtılması gerekliliği karşısında; maliyet kalemleri olarak kayıp-kaçak, sayaç okuma, perakende satış hizmet, iletim sistemi kullanım ve dağıtım bedelleri tek tek sayılarak, mevzuat gereği uygulamada tüketiciden alınan bu bedellere ilişkin eklenen hükümler ile konunun hiçbir tereddüde mahal vermeyecek şekilde düzenlenmesi,

• 23/6/2000 tarihli ve 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları İle Transit Geçişine Dair Kanun kapsamında yapılan ve milletlerarası andlaşma hükümleri çerçevesinde uygulamaya alınan petrolün boru hattı ile taşınmasına ilişkin yapılacak mal teslimi ve hizmet ifalarının katma değer vergisinden istisna tutulması,

• 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından ödenmesi gereken kamulaştırma bedelleri ile birlikte diğer giderlerin de ödenebilmesine imkân sağlanması,

• Dağıtım şirketleri tarafından 2006 ila 2010 uygulama döneminde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan izin alınmadan yapılan yatırımların, Avrupa Yatırım Bankası ve Dünya Bankasından alınan kredilerle yapılan yatırımlarla sınırlı olmak üzere, tarife hesaplamalarında dikkate alınması,

öngörülmektedir.

2/1190, 2/1619, 2/2609, 2/2612, 2/2658 ve 2/2661 esas numaralı kanun teklifleri ve gerekçeleri incelendiğinde;

• Tüketicilerden elektrik kullanım bedeli, elektrik tüketim vergisi ve KDV dışında; sıra dağıtım bedeli, sayaç okuma bedeli, perakende hizmet satış bedeli, kayıp-kaçak bedeli, iletim sistemleri bedeli, enerji fonu kesintisi, teknik kayıp, TRT payı gibi ilave bedellerin alınmasının engellenmesinin,

• Dağıtım bölgeleri arasındaki kayıp-kaçak miktarı farklılığının dağıtım şirketlerinin işletme zafiyetinden kaynaklandığı ve mevzuatın bu sorunu çözecek şekilde değiştirilmesinin,

• Kayıp-kaçak ve sayaç okuma adları altında tüketiciden tahsil edilen bedellerin herhangi bir başvuruya gerek kalmaksızın ödenmesinin,

amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Kanun Tasarı ve Teklifler üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcisi, üyeler ve sivil toplum kuruluşları tarafından;

➤ Türkiye'nin Akdeniz ve Karadeniz'de dörder ünitelik iki tane nükleer güç santrali yapma kararı verdiği, bu karar doğrultusunda arz güvenliği çerçevesinde geleceği düşünerek nükleer güç santrali yatırımlarının önünün açılmasının amaçlandığı,

➤ Nükleer güç santrali inşasının ana kayaçlar üzerinde yapılması gerektiği, örneğin ülkemizde yapılacak santrallerden birinin temelini kıyı kenar çizgisine denk geldiği, temelini kaydırılmasının mümkün olup olmadığı incelediğinde zemin etütleri açısından santralinin temelini kaydırılmasına imkan olmadığı, bu nedenle yapılacak nükleer santrallerin teknik açıdan kırıllara ilişkin sınırlamalara tabi olmaması gerektiği,

➤ 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları İle Transit Geçişine Dair Kanun kapsamında yapılan ve milletlerarası andlaşma hükümleri çerçevesinde uygulamaya alınan petrolün boru hattı ile taşınmasına ilişkin yapılacak mal teslimi ve hizmet ifalarının katma değer vergisinden istisna edilmesine ilişkin düzenlemenin amacının; içerisinde transit boru hatlarına ilişkin faaliyette bulunanlara belge verilmesine yönelik hükümler olan mülga 6326 sayılı Petrol Kanunu'na göre belge sahibi olanların, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13 üncü maddesi (c) fıkrasına istinaden katma değer vergisinden istisna durumdayken, 6326 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmasıyla transit boru hatlarına ilişkin düzenlemeler yeni kanun içerisinde yer almadığından, 3065 sayılı Kanunu'nun 13 üncü maddesi (c) fıkrasının uygulamasında meydana gelen aksaklıkları gidermek olduğu,

➤ Nükleer enerjiye ilişkin politikaların günümüze kadar Nükleer Enerji Uygulama Daire Başkanlığı aracılığıyla yönetildiği, nükleer santral projeleri ile ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilişkilerin eşgüdümü, ülkemizin nükleer alandaki yasal altyapısının hazırlanması gibi çalışmaların etkinlikle yürütülebilmesi için Nükleer Uygulama Daire Başkanlığı'nın Nükleer Uygulama Genel Müdürlüğü şeklinde yeniden teşkilatlanmasının öngörüldüğü,

➤ Türkiye'deki elektrik dağıtım sektöründe son yıllarda çok önemli bir değişim yaşandığı, bu değişimin 2006 yılında başladığı ve yaklaşık önümüzdeki otuz yıllık dönemi belirleyen bir değişim olduğu,

➤ Dağıtım özelleştirmelerinin otuz yıllık imtiyaz sözleşmesiyle yapıldığı, otuz yıl sonra dağıtım şirketlerinin şebekesinin kamuya iade edilmesinin öngörüldüğü, otuz yıllık sürenin beş altı yıllık kısmının bazı dağıtım şirketleri için de iki üç yıllık kısmının geçtiği,

➤ Elektrik piyasasına ilişkin yapılan tüm düzenlemelerin amacının, imtiyaz süresi döneminde dağıtım şirketlerinin işleyişini düzenlemek, bunun yanında da kamu hizmetinin sağlıklı ve etkin bir şekilde tüketicilerin hizmetine sunulmasını sağlamak olduğu,

➤ Özelleştirme öncesindeki beş yıllık tarife döneminde dağıtım sistemindeki toplam tüketim 157 milyar kilovat saat iken, ikinci beş yıllık dönemde, yani 2011-2015 döneminde, tüketimde yüzde 26,2 artış olduğu; bunun yanında, abone sayısında da aynı dönem itibarıyla yüzde 16'ya yakın bir artış söz konusu olduğu, artış karşılığında; bir önceki beş yıllık dönemde dağıtım şirketleri kamudayken, 3,7 milyar TL tutarında yatırım yapılmışken 21 dağıtım bölgesi özelleştirildikten sonraki beş yıllık dönemde yüzde 236 oranında artışla 8,7 milyar TL, EPDK'nın ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı denetiminde, yatırım yapıldığı ve yatırımların üretilen ürünün fiyatına yansıtılmak suretiyle finanse edildiği,

➤ Hükümetin elektrik piyasasını, özellikle elektrik üretim ve dağıtım hizmetlerini özelleştirerek, liberalleştirmeyi ve piyasada rekabet ortamı oluşturmayı amaçladığı, İngiltere'de böyle bir değişim yaşanırken 9 kez kanun değişikliği yapıldığı, bu değişimin doğru yönetilmesi gerektiği, ülkemizdeki 21 dağıtım bölgesinden 18'inde kayıp-kaçak oranının yüzde 10'un altına düştüğü, şimdilik elektrik piyasasında ulusal tarife uygulamasının devam edeceği,

➤ Tasarıda tarifelere ilişkin yapılan değişikliklerle tüketicilere getirilen yeni bir yük söz konusu olmadığı, uygulanmakta olan tarifenin içerisinde yer alan kalemlerin sayılmasından ibaret bir düzenleme olduğu,

➤ Tasarıda yer alan “ürün veya hizmet bedeline ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan davalarda, tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, ürün veya hizmet bedellerinin, Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır.” ifadesinin tüketicilerin yargı yoluna başvurmalarının engellemesinin söz konusu olmadığı, EPDK’nın kararlarına ilişkin olarak yetkili birinci derecede yargı mercisinin Danıştay olduğu, EPDK’nın kararları hakkında tüketici mahkemelerinin yetkisinin, kurul tarafından ürün veya hizmet bedellerine ilişkin alınan kararların hukuka uygunluğunun denetimiyle sınırlı olmasının idari yargı sisteminde yargı ve yürütme arasındaki sınırların belirlenmesi açısından son derece normal bir düzenleme olduğu,

➤ TEDAŞ tarafından kamulaştırma bedelleri ödenirken bunların yanında ortaya çıkan birtakım harita yapımı, tapu masrafları, pafta bildirimleri, dosya masrafları, yargı giderleri ve avukatlık ücretleri gibi giderlerin ödenmesinde 5018 sayılı Kanun çerçevesinde bazı sıkıntılar yaşandığı, kamulaştırma işlemlerine ilişkin bu eksikliği telafi etmek maksadıyla 6446 sayılı Kanunda gerekli değişiklik yapıldığı,

➤ 6446 sayılı Kanunda kamu santrallerinin çevre mevzuatına uyumuyla ilgili süre veren maddenin Anayasa Mahkemesi tarafından iptali nedeniyle, Anayasa Mahkemesi’nin iptal gerekçeleri de dikkate alınarak önceden uyum sürecini 2021 yılına kadar uzatma öngören maddenin 2019 yılı sonuna kadar uzatılması şeklinde değiştirildiği,

ifade edilmiştir.

Tasarıdaki düzenlemeler aleyhinde Komisyon üyeleri ve sivil toplum kuruluşları;

➤ Tüketicilerin elektrik dağıtım özelleştirilmesinden memnun olmadığını, batıdaki dağıtım şirketlerinde de dağıtım hizmetlerinin doğru şekilde yapılmadığını, kayıp-kaçak oranlarında istenilen hedeflere varılmadığını, aynı zamanda elektrik kesintilerinin arttığını,

➤ Devletin en temel ihtiyaçlardan biri olan elektrik konusunda hiçbir zaman bu işin içinde olmaktan vazgeçmemesi gerektiğini, bireysel tüketiciden sanayiciye kadar her aşamada enerjinin arz güvenliğinin sağlanmasını, enerjinin ucuz olması ve enerjinin erişilebilir olmasının çok önemli bir ihtiyaç olduğunu,

➤ Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun kararınca kayıp-kaçak bedelleriyle ilgili maliyetin tüketiciye yansıtılamayacağı net bir şekilde ortaya konulduğunu, ancak tasarıda yapılan bir tanım değişikliğiyle vatandaşın anayasal haklarının elinden alındığını ve kazanılmış hukuk mücadelesinin yasal değişiklik yapılarak aşılıp aşılmaya çalışıldığını,

➤ Enerji fonu, elektrik tüketim vergisi, TRT payı, katma değer vergisi, kaçak bedeli, iletim sistemi kullanımı, perakende satış hizmet, dağıtım ve sayaç okuma bedelleri gibi aktif enerji bedeli dışında 9 kalem hâlinde alınmak istenen bedellerin kaldırılmasını ve sadece kullanılan aktif enerji bedelinin üzerinden fiyatlandırma yapılması gerektiğini,

ifade etmişlerdir.

Tasarı’nın;

➤ Çerçeve 1 inci maddesi; 2565 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen 27/A maddesi, uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla değiştirilerek ve redakte edilerek,

➤ Çerçeve 2 nci maddesi; 3065 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen Geçici 34 üncü maddesinin birinci fıkrası, transit petrol boru hattı projelerinin inşa ve modernizasyonunu gerçekleştirenlerin istisna kapsamına girecek “tüm mal ve hizmetlerinden” “tüm” ibaresi çıkarılarak,

- Çerçeve 3 üncü maddesi; aynen,
- Çerçeve 4 üncü maddesi; redakte edilmesi suretiyle,
- Çerçeve 5 inci maddesi; aynen,
- Çerçeve 6 ncı maddesi; aynen,
- Çerçeve 7 nci maddesi; aynen,
- Çerçeve 8 inci maddesi aynen,

kabul edilmiştir.

➤ 6446 sayılı Kanunun “lisans esasları başlıklı” 5 inci maddesine yeni fıkralar eklenmesini öngören, 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanuna ekli (II) sayılı cetveldeki aksamı üretecek firmaların lisanslarına ilişkin usul ve esaslara ilişkin hükümler belirleyen, Komisyonun kabul ettiği metinde çerçeve 9 uncu madde olarak yer alan ve redaksiyona tabi tutulan, yeni madde ihdas edilmiştir ve diğer maddeler teselsül ettirilmiştir.

➤ Tasarı’nın çerçeve 9 uncu maddesi; (teselsül sebebiyle Komisyonun kabul ettiği metinde çerçeve 10 uncu madde olarak yer almıştır) değiştirilmesi öngörülen 6446 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi, milletlerarası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen üretim tesisleri için yapılan düzenlemenin, sadece yapılacak tüm nükleer enerji üretim tesisleri açısından geçerli olacak şekilde, değiştirilerek kabul edilmiştir.

➤ 6446 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinde değişiklik öngören; rüzgâr veya güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi kurulması için yapılan önlisans başvurularında, tesisin kurulacağı saha üzerinde son üç yıl içinde elde edilmiş rüzgâr veya güneş ölçümü bulunması zorunluluğunu beş yıla çıkaran; ayrıca ölçüm noktalarının mutlaka santral sahasında bulunma şartını kaldırarak sahayı temsil etme koşulu getiren, böylece ön lisans başvurularında istenen ölçümlerden kaynaklanan zaman ve maddi kayıpların önlenmesini amaçlayan, Komisyonun kabul ettiği metinde çerçeve 11 inci madde olarak yer alan, yeni madde ihdas edilmiş ve diğer maddeler teselsül ettirilmiştir.

➤ 6446 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine yeni fıkra eklenmesini öngören, Milli Savunma Bakanlığınca, trafoların işletme, bakım ve onarım hizmetlerinin bölgede görevli elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılabilmesini amaçlayan, Komisyonun kabul ettiği metinde çerçeve 12 nci madde olarak yer alan ve redaksiyona tabi tutulan, yeni madde ihdas edilmiş ve diğer maddeler teselsül ettirilmiştir.

Tasarı’nın;

- Çerçeve 10 uncu maddesi teselsül sebebiyle 13 üncü,
- Çerçeve 11 inci maddesi teselsül sebebiyle 14 üncü,
- Çerçeve 12 inci maddesi; (teselsül sebebiyle Komisyonun kabul ettiği metinde çerçeve 15 inci madde olarak yer almıştır) değiştirilmesi öngörülen 6446 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesi, çevre mevzuatına uyuma yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanmasına ilişkin usul ve esasların Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle somut bir şekilde belirlenmesi amacıyla değiştirilerek ve redaksiyona tabi tutularak,

- Çerçeve 13 üncü maddesi teselsül sebebiyle 16 ncı,
 - Çerçeve 14 üncü maddesi teselsül sebebiyle 17 nci,
 - Çerçeve 15 inci maddesi; maddeyi anlaşılır kılmak amacıyla değiştirilerek ve teselsül sebebiyle 18 inci madde olarak,
- kabul edilmiştir.

Tasarının tamamı, yapılan değişiklikler de dikkate alınarak, kanunların yapılmasındaki esas ve usullere uygunluğunun sağlanması amacıyla redaksiyona tabi tutulmuştur.

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Tasarının Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonun temsil edilmesi amacıyla Bursa Milletvekili Mustafa ÖZTÜRK ve Zonguldak Milletvekili Ercan CANDAN özel sözcü olarak seçilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Halil Mazıcıoğlu</i>	<i>Hüseyin Üzülmöz</i>	<i>Ali Ercoşkun</i>
Gaziantep	Konya	Bolu
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mustafa Öztürk</i>	<i>Osman Aydın</i>	<i>Hüseyin Filiz</i>
Bursa	Aydın	Çankırı
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Şerhim ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>Orhan Karasayar</i>	<i>Metin Külünk</i>
Gaziantep	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Boyraz</i>	<i>Mehmet Ali Susam</i>	<i>Erdal Aksünger</i>
İstanbul	İzmir	İzmir
	(Şerhim ektedir)	(Şerhim ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Alim Işık</i>	<i>Ahmet Erdal Feralan</i>	<i>Ömer Selvi</i>
Kütahya	Nevşehir	Niğde
(Muhalefet şerhi ektedir)		
Üye	Üye	
<i>Özlem Yemişçi</i>	<i>Ercan Candan</i>	
Tekirdağ	Zonguldak	
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

KARŞI OY YAZISI

Enerji; temiz su ve gıdayla birlikte önümüzdeki yıllarda, üzerinde savaşların çıktığı, en stratejik ürün olma noktasındadır. Türkiye temiz enerji kaynakları açısından zengin bir coğrafyaya sahip olmasının yanı sıra, dünyanın kanıtlanmış petrol ve doğalgaz rezervlerinin dörtte üçüne sahip olan Ortadoğu, Orta Asya ve Kuzey Afrika ile enerjiyi en yoğun biçimde kullanan Avrupa arasında en kısa yol konumundadır.

Bir yanıyla karbon yakıtlara kolay ulaşımı diğer yanıyla temiz enerji kaynaklarına sahip olması, Türkiye'yi enerji açısından şanslı bir ülke durumuna getirdiği halde; kötü yönetim ve hatalı enerji politikaları neticesinde enerji ürünleri en çok dış alımı yapılan kalemlerin başında gelmektedir.

Elektrik üretiminde yerli ve yenilenebilir kaynaklara yeterli teşvik verilmemekte, ithal kömür ve doğalgazla çalışan santraller toplam elektrik üretiminin önemli kısmını gerçekleştirir noktaya gelmiştir. Şimdi bu etkiyi azaltmak amacıyla çözüm noktasında nükleer enerji öne çıkartılmaktadır.

Nükleer enerjinin Türkiye'nin önceliği noktasına getirilmesi, enerji fiyatlarını aşağı çekecek bir kurtarıcı gibi gösterilmesi doğru değildir. Türkiye'nin enerji üretim, iletim ve dağıtım tesisleri yetersizdir, yatırıma ihtiyacı vardır. Dağıtım bölümünün özelleştirmesinin gerekçesi olarak sayılan bu yatırımlar aradan geçen yıllara karşın yapılmadığı için sistemde önemli ölçüde teknik kayıp meydana gelmektedir. Kurulacak nükleer enerji santralleri tam kapasiteyle çalışsa bile, Türkiye'nin kayıp-kaçak elektrikten ettiği zararın yarısını bile karşılayamayacak durumdadır.

Türkiye'de üretilen elektriğin yüzde 70'i doğalgaz ve ithal kömür gibi ülkemizde bulunmayan, uluslar arası etkilere, fiyat dalgalanmalarına ve krizlere açık kaynaklardan üretilmektedir. Üstelik verilen son lisanslarla bu oran yüzde 80'lere yaklaşmaktadır. Gerek doğalgazın gerekse kömürün ağırlıklı menşei Rusya olduğundan, Türkiye'nin ürettiği elektriğin yaklaşık yarısı Rus kaynaklarından gelmektedir.

Nükleer enerji de bu ithal kaynaklardan birisi olacaktır. Teknolojisi, yakıtı, atığı hatta santralin işletmesi ithal kaynakla gerçekleşecektir. Bu şirketin de Rus şirketi olması, Türkiye'nin enerji alanında Rusya'ya olana bağımlılığını pekiştirecek bir durumdur.

Çok büyük özenle ve dikkatle kurulması gereken, Türkiye'nin ilk nükleer enerji santrali, yeterliliği konusunda da ciddi endişeler bulunan, daha önce Avrupa'da inşa ettiği bazı santralleri, gerekli izinleri alamamış olan Rus şirketine teslim edilmiştir.

Bu şirkete çok yüksek değerden, 0,1235 dolardan, alım garantisi verilmiş, yerli ve temiz kaynaklara kullanılabilecek bir bütçe, son derece riskli bir enerji üretim kaynağının teşvik edilmesinde kullanılmıştır.

Bütün bu hatalı politikalarla elektrik fiyatı sürekli artarken, bir de üzerinde aşırı vergi yükü bulunması, TRT payı, yüksek kayıp ve kaçak oranı gibi maliyet arttıran unsurlar nedeniyle Türkiye’de kullanılan elektriğin fiyatı olması gerekenin çok üzerine çıkmaktadır.

Yüksek enerji maliyeti vatandaşın ekonomisini sarsmasının yanı sıra reel sektör açısından da uluslar arası arenada rekabetçi olma imkanını azaltmaktadır.

Türkiye’nin enerji politikaları noktasında bunca eksikliği dururken, yerli ve temiz enerji kaynakları daha çok yatırım için teşvik beklerken, sanayiciden sıradan tüketiciye kadar toplumun tüm kesimleri elektrik maliyetinin ucuzlaması gerektiğini söylerken; komisyon gündemine getirilen Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı büyük bir hayal kırıklığı yaratmıştır.

Tasarının düzenlediği üç temel alan bulunmaktadır.

Bunların ilki Akkuyu’ya kurulmak istenen nükleer santral ile yapılmakta olan doğalgaz ve petrol boru hatlarının 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu ile 3621 sayılı Kıyı Kanunu’nun kısıtlayıcı maddelerini aşmasını sağlamaktır.

Gerek nükleer santraller, gerekse petrol boru hatları savaş halinde stratejik hedefler olduğundan, bu tesislerin yapılacağı yerler için Genel Kurmay Başkanlığı’ndan olur alma zorunluluğu bulunmaktadır.

Komisyon toplantısı sırasında Genel Kurmay Başkanlığı ile Bakanlık arasında yazışma ve toplantılar yapıldığı, Genel Kurmay Başkanlığı’nın bu düzenlemeyi olumlu bulmadığı ancak siyasi iradenin tercihi karşısında sessiz kalarak bir mutabakat metni önerdikleri anlaşılmıştır. Ancak komisyona getirilen önergeye mutabakat metninde olmayan “Bakanlık tarafından rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletler arası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler” ibaresi ilave edilmiştir.

Mutabakat metni dışında, riskli bir düzenlemenin yapılmasına neden ihtiyaç duyulduğuna dair makul bir gerekçe komisyon çalışmaları sırasında ortaya konulamamıştır. Komisyon çalışmalarımız sırasında tasarının ortak metine yaklaşması sağlanmış ancak rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletler arası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler maddeden çıkartılmamıştır. Böylece hükümetin adrese teslim kanun çıkartma anlayışı burada da kendini göstermiştir.

Bir başka düzenlemeyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının yapısında değişiklikler yapılmakta, “Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı”, “Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü”ne dönüştürülmektedir. Mevcut kadro müdürlüğe aktarılmakta, ayrıca yeni kadro da ihdas edilmektedir.

Nükleer enerji üretimi konusunda gerçekçi bir plan, bir program, doğru dürüst bir yasal altyapı bulunmadığı için atılan her adımda bir kanunun kısıtlayıcı ilkelerine çarpılmakta, adeta züccaciye dükkanındaki fil gibi, sürekli bir şeyler kırılıp dökülmektedir. Her hamlede bu alanda önlerine engel olarak çıkan kanunlarda birer ikişer düzenleme yapma yoluna gidilmektedir.

Bunun yerine gerek nükleer enerji gerekse boru hatlarıyla ilgili temel, ayrıntılı bir kanun oluşturmak, bu alanda uluslar arası mevzuata paralel bir yasal alt yapı oluşturmak daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

Tasarı ile yenilenebilir enerjiden elektrik üretilmesiyle ilgili maddelerde düzenleme yapılmaktadır. Yenilenebilir enerjiden elektrik üretecek mekanik aksamı üretecek firmaların Bakanlıktan yeterlilik belgesi alması ve rüzgar enerjisi santrali için yapılan başvurularda rüzgar ölçüm sürelerinde bazı esneklikler getirilmektedir.

Türkiye gibi petrolü ve doğalgazı olmayan ülkeler, toplam enerji tüketiminin üçte birini yerli, üçte birini yenilenebilir kaynaklardan karşılama hedefini tutturmaya çalışmaktadır. Bunun tek yolu ise yerli ve yenilenebilir kapasitelerini hayata geçirecek adımları atmaktan geçmektedir.

Türkiye gerek rüzgardan gerekse güneşten elektrik üretme açısından önemli kaynağa sahip bir ülkedir. Dünya kömür, petrol ya da nükleer gibi kirli ve riskli elektrik üretimi teknolojilerinden hızla bu temiz alanlara kayarken, Türkiye bu alanların gelişmesi için gerekli adımları atmaya bir türlü yanaşmamaktadır.

Türkiye, rüzgar ve güneşten elektrik üretmenin yanı sıra bu alanda teknoloji üreten, güneş panellerini ve rüzgar türbinlerini tasarlayan, üreten ve ihraç eden bir ülke noktasına gelmeye gayret etmelidir.

Dünya genelinde başlangıç aşamasında olan bu teknolojilere yatırım yapmak, üniversitelerinde bu alanda çalışacak bilim adamları ve mühendisler yetiştirmek, sektörü yatırım yapmaya teşvik edecek çalışmaları yapmak gerekmektedir.

Bu alan Türkiye'nin ayırt edici ürünlerini ürettiği, dünyaya pazarlayarak markalaştığı bir alan olma kapasitesindedir. Oysa bu alanda hiçbir düzenleme yapılmamakta, sektörden gelen uyarılara kulaklar tıkanmaktadır.

Bir plan dahilinde, yenilenebilir enerjiyi ülkenin lokomotifini gören bir perspektifle, bütünlüklü çalışmalar yapmak yerine; günü kurtarmaya yönelik küçük adımlar atılmaktadır.

Tasarı ile yapılan diğer düzenleme ise kayıp-kaçak bedeli ile dağıtım şirketlerinin zaten temel görevi durumunda olan bazı hizmet kalemlerinden ayrıca ücret alınmasının kanun eliyle güvence altına alınmasıdır.

Bir başka deyişle hükümet, kanunu kullanarak, vatandaşının tüketim şirketlerine daha fazla para ödemesine aracılık etmektedir. Hükümet, dağıtım şirketlerinin tahsildarlığına soyunmakta, karlılığının sürmesi için yasa çıkartmaktadır.

Dünyada eşi az görülür bu uygulama vicdana, hukuk anlayışına ve Anayasa'ya aykırıdır.

Tasarı ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun tanımlar bölümüne “Teknik ve teknik olmayan kayıp” maddesi eklenmektedir. Bu tanımdan kasıt, elektrik enerjisinin üretimi, iletimi ve dağıtımında yaşanan teknik kayıplar ile kaçak elektrik kullanımı tarif edilmektedir. Bu yolla kaçak elektrik kullanımı, teknik olmayan kayıp denilerek vatandaşın tepki duymayacağı bir isimle anılmak istenmektedir.

Sonraki maddelerde ise teknik ve teknik olmayan kayıplar elektrik faturasının asli unsuru haline getirilmekte; kaçak kullanılan elektriğin, faturasını günü gününe ödeyen namuslu vatandaşın tahsil edilmesi kanun güvencesine alınmaktadır.

Bu düzenlemelerin gerekçesine baktığımızda, 2013 yılında 21 dağıtım şirketinin toplam kayıp-kaçak maliyetinin 5,85 milyar lira olduğu, 21 dağıtım şirketinin elde ettikleri gelirlerin toplamının 3,5 milyar lira olduğu belirtilmektedir. 2006 ile 2014 yılları arasında sayaç okuma bedeli, perakende satış hizmet bedeli, iletim bedeli ve dağıtım bedeli hariç; sadece kayıp-kaçak bedeli olarak tüketiciden yaklaşık 33 milyar lira tahsil edildiği ifade edilmiştir.

Yılda 3,5 milyar kazanan, bununla işletme giderini sağlamak, onaylı yatırımları yapmak durumunda olan bir şirketin 33 milyar liralık kayıp-kaçak bedelini, bu bedele ait faiz ve vekalet ücretini ödemesinin mümkün olmadığı belirtilmiştir.

Kanun maddesi özellikle de maddenin gerekçesi adeta dağıtım şirketlerinin avukatları tarafından hazırlanmış gibi görünmektedir.

Bu durum bankaların ya da GSM şirketlerinin borcunu ödemeyen kişilerden tahsil etmesi gereken tutarı o kişiyi bulup, icraya verip tahsil etmeye çalışmak yerine; borcunu gününde ödeyen kişilere taksim etmeye kalkmasıyla aynı şeydir.

Geçtiğimiz yıl 6502 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’u çıkartarak, tüketicilerin haklarını aramaları noktasında önemli bir adımı attık. Ancak bu tasarıyla elektrik faturalarında tüketiciden haksız olarak tahsil edilen ücretlerin kaldırılması ve tüketiciye geri ödenmesini engellemek isteyen bir anlayışın hakim olduğunu görüyoruz.

Kendilerinden haksız bir paranın tahsil edildiğine inanan tüketiciler, şahsen ya da tüketici dernekleri vasıtasıyla Tüketici Hakem Heyetlerine ve mahkemelere başvurmuşlardır. Tasarının 13. Maddesine eklenen fıkra ürün veya hizmet bedeline ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan davalarda; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, ürün veya hizmet bedellerinin, Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlandırılmıştır.

Eklenen Geçici Madde 19 ile de sonuçlanmış davalar neticesi ödenmiş paraların elektrik faturalarına ilave edilerek dağıtımçı şirket ödeme yükümlülüğünden kurtarılmış, halihazırda devam eden davaların da kurumun belirlediği bedele uygunluğu ile sınırlandırılması sağlanmıştır.

Özetle tüketicinin eli kolu bağlanmakta, kanuna karşı hülle yapılarak, mahkemeler tarafından kendisine verilen hak, kanun yoluyla elinden geri alınmaya çalışılmaktadır.

Oysa Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 21/05/2014 tarihi ve 2014/679 sayılı kararında kaçak elektrik tutarının diğer kullanıcılara yüklenmesini "hukuk devleti ve adalet duygusuyla bağdaşmayan" bir tutum olarak değerlendirmiştir.

Kararda "Elektrik enerjisinin nakli esnasında meydana gelen kayıp ile başka kişiler tarafından hırsızlanmak suretiyle kullanılan elektrik bedellerinin, kurallara uyan abonelerden tahsili yoluna gitmek hukuk devleti ve adalet düşünceleri ile bağdaşmamaktadır. Hem bu hal, parasını her halükarda tahsil eden davacı Kurum'un çağın teknik gelişmelerine ayak uydurmasına engel olur, yani davacı kendi teknik alt ve üst yapısını yenileme ihtiyacı duymayacağı gibi; elektriği hırsızlamak suretiyle kullanan kişilere karşı önlem alma ve takip etmek için gerekli girişimlerde de bulunmasını engeller. Oysa ki, elektrik kaybını önleme ve hırsızlıkları engelleme veya hırsız takip edip, bedeli ondan tahsil etme görevi de bizzat enerjinin sahibi bulunan davacıya (dağıtım şirketleri) aittir." ifadelerine yer verilmiştir.

Yargıtay'ın adeta ders gibi kararında enerjinin dağıtımın ana sorumlusu olan Bakanlık ve EPDK'nın görevini tam yapması ve dağıtım şirketlerini daha etkin biçimde çalıştırması kaçak elektrik kullanımının vatandaşın cebinden finanse edilmemesi gerektiğinin altı çizilmiştir. Hükümetin Yargıtay'ın uyarısı üzerine önlem alması beklenirken tam tersine adalet duygusunu incitecek bir düzenlemeyle, kaçak bedelini resmi hale getirme çabası içine girilmiştir.

Üstelik Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı komisyon toplantısında kaçak kullanım oranının Türkiye ortalamasının çok üzerinde olduğu Dicle ve Van Gölü elektrik dağıtım bölgesinde yaşananları "Terör örgütü 'Bu bizim devletimiz değil, para ödemeyin' dedi, vatandaş da para ödemedi. Kayıp-kaçak bedeli o nedenle yüksek" şeklindeki ibretlik sözleriyle içinde bulunulan acizliği ve açmazı ortaya koymuştur.

Komisyon çalışmaları sırasında Dicle Elektrik Dağıtım AŞ yöneticileri bizleri ziyaret ederek, özelleştirmeden vazgeçmek istediklerini iletmışlerdir. Dicle EDAŞ yetkilileri özelleştirmeyi 387 milyon Amerikan Doları karşılığında kazandıklarını, 125 milyon Amerikan dolarlık bölümünü ödediklerini, 270 milyon Amerikan doları daha ödeyeceklerini söylemiş; devletin bölgede otoritesinin bulunmadığı, kaçak elektrik kullanımının önlenmesi noktasında yeterli desteği alamadıklarını, ciddi zarara uğradıklarını dile getirmişlerdir.

Dicle EDAŞ tarafından sunulan raporda kaçak elektrik kullanımının sosyal bir ihtiyacın ötesinde israf noktasında olduğu ortaya konulmaktadır. Bölgedeki toplam 1,5 milyon elektrik abonesinin 377 bin adedinden hiç tahsilat yapılmadığı, yaklaşık 1 milyon adeti de 45 liranın altında ödeme yaptığı saptanmıştır.

Raporda Türkiye genelinde aylık abone başına elektrik tüketimi ortalama 500 kilovatsaat iken, kendi bölgelerinde bunun 2,5 katı -1.266 kilovatsaat- seviyesinde olduğu bunun ise yaklaşık dörtte üçünün kaçak olarak kullanıldığı ifade edilmiştir.

Elektrik enerjisinin bedelsiz kullanılıyor olması nedeniyle, yaz aylarında tüketimin yüzde 215 arttığı, yılda 8-10 trafo aşırı yüklenme sebebiyle zarar gördüğü ve 130 milyon liralık zararın ayrıca elektrik faturalarına yansdığı söylenmiştir.

Bölgede, “bedava” olduğu için israf edilen elektrik miktarının yaklaşık 8 milyar kilovatsaat, yani 2,8 milyar lira noktasına ulaştığını, bu miktarın Keban ve Karakaya barajının yıllık ürettiği miktarın üzerinde olduğu hatırlatılmıştır.

Raporda kaçak elektrik kullanımının kırsal kesimde de yaygın olduğu ifade edilmiş, toplam 331 bin köy abonesinin 140 bin adedinden hiç tahsilat yapılamadığı yaklaşık 299 bin adedinden 45 liranın altında tahsilat yapıldığı belirtilmiştir. Bu elektrik sulamada kullanıldığından, aşırı su kullanımı neticesinde bölgede bir iki yıl öncesine kadar 30-40 metre derinden yer altı suyu çıkarılırken, geçtiğimiz yaz 600-700 metre derine inildiği, bir ekolojik felaketin kapıda olduğu öne sürülmüştür.

Ülke genelinde kayıp kaçakla mücadele etmek yerine namuslu vatandaşları cezalandıran bir anlayışla konu takipsiz bir şekilde suistimale açık halde bırakılmıştır.

Durumun vahameti ortadadır. Kaçak elektrik kullanımının gerçek sorumlusu Bakanlık ve EPDK’dır. Gerekli ve yeterli tedbiri almaması neticesinde, kaçak elektrik kullanımı telafisi olmayan inanılmaz rakamlara ulaşmış, terör örgütünün devlete karşı yürüttüğü mücadelenin bir alanı haline dönüşmüştür.

Hükümet ise kaçak elektrik kullanımını sona erdirmeye yönelik sistematik, teşvik edici ve caydırıcı yönleri olan bir politika ortaya koymak yerine, konuyu hasıraltı etmeye; bölgede kullanılan kaçak elektriği Türkiye’nin diğer bölgelerinde faturasını gününde ve tam ödeyen vatandaşların sırtına yüklemektedir.

Diğer düzenlemeyle dağıtım tarifelerine teknik ve teknik olmayan kayıpların yanı sıra “kesme-bağlama hizmet maliyeti, sayaç okuma maliyeti, reaktif enerji maliyeti”; Perakende satış tarifeleri maddesine, “aktif enerji maliyeti, faturalama ve müşteri hizmeti maliyeti, perakende satış hizmet maliyeti” ve son kaynak tarifeleri maddesine ise “perakende satış hizmet maliyeti” ifadeleri eklenmektedir.

Tasarının yasalaşması durumunda bir nedenle elektriğinizin kesilmeyi ya da yeniden bağlanması, sayacın okunması, faturalama, müşteri hizmetleri gibi zaten elektrik dağıtımının temel unsuru olan, dağıtımçı şirketin asli görevi olan işlemler için ilave ücret alınmasının önü açılmıştır.

Türkiye’de elektrik dağıtımı 1970’de kurulan TEDAŞ tarafından uzun süre yürütülmüştür. Daha sonra özelleştirme kapsamına alınan dağıtım hizmeti 2004 ile 2013 yılları arasında özel şirketlere devredildi.

Özelleştirmenin gerekçesi olarak özel şirketlerin daha verimli çalışacağı için vatandaş üzerine ilave yük²⁴ olmadan yeni yatırımları gerçekleştireceği ifade edilmişti. Yapılacak yatırımlarla teknik kayıpların, özelleştirmeyi kazanan şirket kendi tahsilatını yapacağı kaçak kullanıma müsaade etmeyeceği öne sürülmekteydi.

Gelinen noktada elektrik fiyatları o tarihten bu yana hiç düşmemiş, bazı bölgelerde tam tersine yüzde 75 gibi inanılmaz bir seviyeye yükselmiştir. Özelleştirmeyi kazanan firmalar teknik kayıpların ortadan kalkması, dağıtımdaki gider kalemlerinin azalması, oluşan

rekabet ortamında enerji fiyatlarının düşüşü gibi öne sürülen konuların birçoğunu gerçekleştirmemiştir. Enerji bakanlığı dağıtım organizasyonunu denetlemek yerine onlara teslim olmuş duruma gelmiştir.

Buna karşın yapılan yenileme yatırımları ile her türlü hizmet bedeli –üstelik artarak- vatandaşın tahsil edilmeye devam edilmiştir. Neticede özelleştirmeyi kazanan şirket sisteme hiçbir olumlu katkı yapmadığı halde, dağıtım üzerinden kar payı almaya devam etmiştir. Hükümet ve EPDK bu durumu seyretmekte, kararlarının tüketici lehine değil, dağıtım şirketi lehine almaktadır. Bu kanun da bu anlayışın bir sonucudur.

Şimdi de yasal zemini oluşturarak bu kazancını sabit hale getirme amacını taşımaktadır. Bu düzenleme vatandaşın çıkarı yerine dağıtım şirketlerinin çıkarı ilkesini savunan bir yasal düzenlemedir.

Siyasi açıdan yolun sonuna gelmiş bir Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, -giderayak-ömrünü fiilen doldurmuş bir parlamentodan böyle bir kanunu çıkartmak istemektedir.

Bu tasarı borcun şahsiliği ilkesine, suçun ve cezanın şahsiliği ilkesine, hukukun temel prensiplerine, ticaretin yazılı ve yazalı olmayan kurallarına ve hukuka, Yargıtay kararlarına ve Anayasa'ya aykırı olmasının yanı sıra vicdana ve insafa sığmayacak düzenlemeleri içermektedir.

Bu nedenle bu tasarıya karşı oy kullandığımızı, yasallaşması durumunda da Anayasa Mahkemesine götüreceğimizi belirtiriz.

Mehmet Ali Susam
İzmir

Osman Aydın
Aydın

Erdal Aksünger
İzmir

MUHALEFET ŞERHİ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanarak 28/01/2015 tarihinde Başbakanlık tarafından TBMM Başkanlığına gönderilen 1/1014 Esas Numaralı “Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”; 02 Şubat 2015 tarihinde TBMM Başkanlığı tarafından, esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak da Anayasa, Çevre, Milli Savunma, Plan ve Bütçe, Bayındırlık İmar Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına görüşülmek üzere sevk edilmiştir.

Anılan Tasarı; aynı konuda verilen 2/2661, 2/2658, 2/2612, 2/2609 ve 2/1619 Esas numaralı Kanun Teklifleriyle birleştirilerek Komisyonumuzun 19.02.2015, 16,17 ve 18/03/2015 tarihli toplantılarında görüşülerek kabul edilmiştir.

Komisyonumuzun anılan tarihlerde yapılan toplantılarında görüşülerek AKP’li milletvekillerinin çoğunluk oylarıyla kabul edilen Tasarıya aşağıda belirtilen nedenlerle muhalefet ediyoruz.

1. Tasarı metni her ne kadar aynı konuda verilen Kanun Teklifleriyle birleştirilerek görüşülse de anılan Kanun Tekliflerinin hiçbir maddesi Tasarı metnine dâhil edilmemiş ve Kanun Tasarısının görüşmelerinde milletvekillerinin iradesi ile tekliflerde yer alan birçok olumlu öneri dikkate alınmamıştır.

2. Tasarının, “ülkemizde uluslararası andlaşmalar çerçevesinde yapımı planlanan Nükleer Güç Santrallerinin (NGS) inşasında karşılaşılan bazı sorunların çözümünü” amaçlayan ilk maddesinde yer alan belirsizliklerin giderilmesine yönelik önerilerimiz dikkate alınmamıştır.

3. Bakanlık temsilcilerinin, bu konuda Tasarıda yer alan düzenlemelerin Milli Savunma Bakanlığı ile birlikte ve tam bir uyum içerisinde hazırlandığı yönünde görüş belirtmelerine rağmen, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcileri ile Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı temsilcilerinin katıldığı 24 Ekim 2014 tarihli toplantıda oy birliği ile imzalanan tutanak metninde yer alan madde metnine sadık kalınmadığı ve önerilen metnin değiştirilerek Tasarıya konulduğu ortaya çıkmıştır. Anılan tarihte yapılan ve 2014/1509 Dosya Numaralı Toplantı Tutanağında yer alan madde metnine, “rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri” ibaresi eklenerek özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde yapılması öngörülen bu tür tesislerin, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun sınırlayıcı hükümleri dışında tutulması sağlanmıştır. Böylece NGS yapımı için uygulamada karşılaşılan bazı sorunların aşılması amacıyla getirilen bir düzenleme kapsamında kimlerin yapacağı belli olmayan bazı rafineri ve petrokimya tesisleri ile eklentileri de anılan Kanunun sınırlayıcı hükümleri dışında tutulmuştur.

4. Tasarıda yer alan bir diğer önemli düzenleme de **kayıp ve kaçak (KK) elektrik** tanımına yönelik düzenlemedir. Tasarının 8. Maddesinde yer alan “**teknik ve teknik olmayan kayıp**” tanımı ile KK elektrik kavramı gizlenerek, ülkemizin bazı elektrik dağıtım bölgelerinde gerçekleşen oldukça yüksek oranlardaki kaçak elektrik kullanımının tüm vatandaşlarımızın elektrik faturalarına dağıtılarak ödenmeye devam edilmesine yasal zemin oluşturulmuştur.

5. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2013 yılı resmi verilerine göre; ülkemizde tüketilen toplam 229.5 milyar kWh’lik brüt elektrik tüketiminin 31.5 milyar kWh’i (%13.7’si) KK elektrik olarak gerçekleşmiştir. Bu KK elektrik tüketiminin yaklaşık 27 milyar kWh’i (%85.4’ü) Dicle, Vangölü ve Aras EDAŞ Elektrik Dağıtım Şirketlerine ait aboneler tarafından gerçekleştirilmiştir. Toplam 21 Elektrik Dağıtım Bölgesinin üçünde meydana gelen aşırı derecede yüksek KK elektrik tüketiminin ülkemizde yaşayan tüm vatandaşlarımıza yüklenerek faturalandırılması çok büyük bir haksızlıktır.

6. Anılan üç elektrik dağıtım bölgesinde 2014 yılında gerçekleşen toplam 16.5 milyar kWh'lik KK elektriğin tutarı ise yaklaşık 3.5 milyar TL'dir. Bu tutar, anılan elektrik dağıtım bölgelerinde yaşayanlar tarafından tüketilmesine karşın ülkemiz genelindeki tüm elektrik abonelerine dağıtılarak fatura edilmektedir. AKP hükümetlerinin uygulamaya koyduğu ulusal tarife nedeniyle kaçak elektrik kullanmayan dürüst vatandaşlarımız adeta cezalandırılmaktadır.

7. AKP hükümetlerinin uyguladığı yanlış ekonomik, siyasi, enerji ve özelleştirme politikaları nedeniyle ülkemizin bazı bölgelerinde hedeflenen KK elektrik oranları yakalanamamış, uygulamaya ait gerçek veriler kullanılmadan yapılan elektrik dağıtımı özelleştirmelerinde sorunlar yaşanmış, bazı bölgelerde yaşanan bu sorunların çözümü için siyasi irade aciz kalmış, PKK terör örgütünün hakim güç olduğu bölgelerde yaşayan vatandaşlarımıza, **“bize ait olmayan devlete elektrik parası ödemeyin”** şeklinde baskı yaptığı, komisyon görüşmeleri sırasında ne acıdır ki bu ülkenin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner YILDIZ tarafından dile getirilerek, **sözde çözüm süreci zarar görmesin** düşüncesiyle böyle bir kanuni düzenlemeye gitmek zorunda kaldıkları ifade edilmiştir.

8. Tasarının KK elektrik tüketimine ilişkin tanım değişikliği esas alınarak yapılan düzenlemelerin yer aldığı diğer maddelerinde, KK elektrik tüketimi nedeniyle yapılan haksız ödemelere karşı **dava açan ve haksız yapılan ödemeleri geri alma hakkı kazanan vatandaşlarımızın hakları ellerinden alınmaktadır.**

9. Tasarının 10. Maddesinin 10. Fıkrasında yer alan, *“... Ürün veya hizmet bedeline ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan davalarda; Tüketici Hakem Heyetleri ile Mahkemelerin yetkisi, ürün veya hizmet bedellerinin, Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır.”* şeklindeki düzenleme, dürüst vatandaşlarımızın KK elektrik kullanımına karşı yargı mercilerine başvuru hakkını ellerinden alan ve T.C. Anayasasına aykırı bir düzenlemedir.

Özetle, söz konusu Kanun Tasarısı elektirik tüketicisi dürüst vatandaşlarımızı cezalandıran, NGS inşasında yaşanan sorunların çözümü bahane edilerek AKP yandaşlarına yeni rant alanlarının açılmasına yol açan ve Anayasamıza aykırı bazı düzenlemeler içermektedir.

Yukarıda belirtilen nedenlerle, Komisyonumuzda görüşülerek kabul edilen Kanun Tasarısına ve bu Tasarıya ilişkin Komisyon Raporuna muhalifim.

Alim Işık

Kütahya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

ELEKTRİK PİYASASI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa 27 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 27/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 27/A- Askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, hareket ve savunma amaçlı yerlerde (konut ve sosyal tesisler hariç) ve özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde 27 nci maddenin birinci fıkrasında sayılan tesislerden rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler hakkında 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair hükümler dahil olmak üzere sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 2- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 34- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce usulüne uygun olarak yürürlüğe giren ve 23/6/2000 tarihli ve 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları ile Transit Geçişine Dair Kanun kapsamında bulunan milletlerarası andlaşma hükümleri çerçevesinde transit petrol boru hattı projelerinin inşaa ve modernizasyonunu gerçekleştirenlere 1/1/2014 tarihinden itibaren yapılan tüm teslim ve hizmetler katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, 32 nci madde hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 3- 19/2/1985 tarihli ve 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü,”

MADDE 4- 3154 sayılı Kanunun 10/D maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü

MADDE 10/D- Nükleer Enerji Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Nükleer enerji projelerinin yürütülmesinde bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum ve özel sektör kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak,

b) Nükleer enerji ile ilgili konularda ulusal politikayı belirlemeye yönelik çalışmalar yapmak, diğer kuruluşların bu kapsamda kendi görev alanlarıyla ilgili olarak yürütmekte oldukları çalışmaları izlemek, değerlendirmek ve bu kuruluşlarla işbirliği yapmak,

c) Görev alanına giren faaliyetlerle ilgili gerekli mevzuat taslaklarını hazırlamak,

d) Ulusal nükleer enerji politikasına uygun olarak insan kaynakları planlaması yapmak ve insan kaynaklarını geliştirmeye yönelik her türlü çalışmayı yapmak veya yaptırmak,

e) Nükleer enerji projelerinde azami yerli katkıyı ve teknoloji transferini sağlamak ve teknik kapasiteyi geliştirmek üzere gerekli çalışmaları yapmak veya yaptırmak,

f) Ülkemizin nükleer teknolojiden yararlanmasını mümkün kılmak amacıyla gerektiğinde araştırma ve geliştirme kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin bu kapsamda yapılacak araştırma, geliştirme, inceleme ve çalışmalarını Bakanlar Kurulunca belirlenen esaslar çerçevesinde desteklemek,

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**ELEKTRİK PİYASASI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa 27 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“MADDE 27/A- Askeri yasak bölgeler ve güvenlik bölgelerinde veya ülke güvenliği ile doğrudan ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait araziler, hareket ve savunma amaçlı yerlerdeki tesisler (konut ve sosyal tesisler hariç) ile özel güvenlik bölgesi ilan edilen yerlerde 27 nci maddenin birinci fıkrasında sayılan tesislerden rafineri, petrokimya tesisleri ve eklentileri ile milletlerarası andlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen tesisler hakkında 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun kıyılar, sahil şeritleri, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan arazilere ilişkin yapı ve yapılaşmaya dair hükümler dahil olmak üzere sınırlayıcı hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 2- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 34- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce usulüne uygun olarak yürürlüğe giren ve 23/6/2000 tarihli ve 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları ile Transit Geçişine Dair Kanun kapsamında bulunan milletlerarası andlaşma hükümleri çerçevesinde transit petrol boru hattı projelerinin inşaa ve modernizasyonunu gerçekleştirenlere 1/1/2014 tarihinden itibaren yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, 32 nci madde hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 3- 19/2/1985 tarihli ve 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü,”

MADDE 4- 3154 sayılı Kanunun 10/D maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü

MADDE 10/D- Nükleer Enerji Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

a) Nükleer enerji projelerinin yürütülmesinde bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum ve özel sektör kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak,

b) Nükleer enerji ile ilgili konularda ulusal politikayı belirlemeye yönelik çalışmalar yapmak, diğer kuruluşların bu kapsamda kendi görev alanlarıyla ilgili olarak yürütmekte oldukları çalışmaları izlemek, değerlendirmek ve bu kuruluşlarla işbirliği yapmak,

c) Görev alanına giren faaliyetlerle ilgili gerekli mevzuat taslaklarını hazırlamak,

d) Ulusal nükleer enerji politikasına uygun olarak insan kaynakları planlaması yapmak ve insan kaynaklarını geliştirmeye yönelik her türlü çalışmayı yapmak veya yaptırmak,

e) Nükleer enerji projelerinde azami yerli katkıyı ve teknoloji transferini sağlamak ve teknik kapasiteyi geliştirmek üzere gerekli çalışmaları yapmak veya yaptırmak,

f) Ülkemizin nükleer teknolojiden yararlanmasını mümkün kılmak amacıyla gerektiğinde araştırma ve geliştirme kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin bu kapsamda yapılacak araştırma, geliştirme, inceleme ve çalışmalarını Bakanlar Kurulunca belirlenen esaslar çerçevesinde desteklemek,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

g) Nükleer enerji projelerine ilişkin insan kaynakları, eğitim, sanayi ve teknoloji gibi alanlarda gerekli altyapının hazırlanması için kurumlar arası eşgüdümü sağlamak ve bu alanlarda gerekli çalışmaları yapmak veya yaptırmak,

h) Nükleer enerji ile ilgili olarak halkın bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak,

ı) Görev alanına giren faaliyetlerle ilgili yerli ve yabancı araştırma kurumları ve araştırmacılarla her türlü bilimsel ve teknik işbirliği yapmak, ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından yürütülen çalışmalara katılmak,

j) Görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum, seminer, çalıştay gibi bilimsel toplantılar yapmak veya yaptırmak,

k) Bakanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.”

Bakanlık bütçesinden birinci fıkranın (f) bendine göre, yükseköğretim kurumlarına araştırma ve geliştirme projeleri karşılığı aktarılan tutarlar, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 28 inci maddesinde yer alan hükümlere göre kullanılır.”

MADDE 5- 3154 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadro iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 6- 3154 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Nükleer Eneji Proje Uygulama Dairesi Başkanı kadrosunda bulunan personelin görevi hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona erer ve ekli (3) sayılı liste ile ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrosuna hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Bu fıkra uyarınca ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrosu, herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına ihdas edilmiş olup Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığına tahsis edilmiş olan kadrolar, Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü adına tahsis edilmiş sayılır ve bu kadrolarda görev yapan personel anılan Genel Müdürlüğe tahsis edilmiş sayılan kadrolara halen bulundukları kadro dereceleriyle başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.”

MADDE 7- 3154 sayılı Kanunun eki (I) sayılı Cetvelin “Ana Hizmet Birimleri” bölümünde yer alan “6. Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı” ibaresi “6. Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“şş) Teknik ve teknik olmayan kayıp: Dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı oluşturan ve maliyeti etkileyen; teknik kayıp ve/veya kaçak kullanım gibi sebeplerden kaynaklanan ve teknik bir sebebe dayanmayan kaybı,

tt) Dağıtım şebekesi: Tüketicilerin iç tesisatını dağıtım sistemine bağlamak üzere tesis edilen bağlantı hatları hariç dağıtım tesisini,”

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

g) Nükleer enerji projelerine ilişkin insan kaynakları, eğitim, sanayi ve teknoloji gibi alanlarda gerekli altyapının hazırlanması için kurumlar arası eşgüdümü sağlamak ve bu alanlarda gerekli çalışmaları yapmak veya yaptırmak,

h) Nükleer enerji ile ilgili olarak halkın bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak,

ı) Görev alanına giren faaliyetlerle ilgili yerli ve yabancı araştırma kurumları ve araştırmacılarla her türlü bilimsel ve teknik işbirliği yapmak, ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından yürütülen çalışmalara katılmak,

j) Görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum, seminer, çalıştay gibi bilimsel toplantılar yapmak veya yaptırmak,

k) Bakanlıkça verilen benzeri görevleri yapmak.”

Bakanlık bütçesinden birinci fıkranın (f) bendine göre, yükseköğretim kurumlarına araştırma ve geliştirme projeleri karşılığı aktarılan tutarlar, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun ek 28 inci maddesinde yer alan hükümlere göre kullanılır.”

MADDE 5- 3154 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadro iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 6- 3154 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanı kadrosunda bulunan personelin görevi hiçbir işleme gerek kalmaksızın sona erer ve ekli (3) sayılı liste ile ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrosuna hiçbir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Bu fıkra uyarınca ihdas edilen Bakanlık Müşaviri kadrosu, herhangi bir sebeple boşalması halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına ihdas edilmiş olup Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığına tahsis edilmiş olan kadrolar, Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü adına tahsis edilmiş sayılır ve bu kadrolarda görev yapan personel anılan Genel Müdürlüğe tahsis edilmiş sayılan kadrolara halen bulundukları kadro dereceleriyle başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.”

MADDE 7- 3154 sayılı Kanunun eki (I) sayılı Cetvelin “Ana Hizmet Birimleri” bölümünde yer alan “6. Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanlığı” ibaresi “6. Nükleer Enerji Genel Müdürlüğü” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“şş) Teknik ve teknik olmayan kayıp: Dağıtım sistemine giren enerji ile dağıtım sisteminde tüketicilere tahakkuk ettirilen enerji miktarı arasındaki farkı oluşturan ve maliyeti etkileyen; teknik kayıp ve/veya kaçak kullanım gibi sebeplerden kaynaklanan ve teknik bir sebebe dayanmayan kayıp,

tt) Dağıtım şebekesi: Tüketicilerin iç tesisatını dağıtım sistemine bağlamak üzere tesis edilen bağlantı hatları hariç dağıtım tesisini,”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 9- 6446 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) Milletlerarası anlaşma hükümleri uyarınca yapılması öngörülen üretim tesisleri için alınacak yapı ruhsatı ve diğer mevzuattan kaynaklanan inşaata ilişkin izin, onay, lisans, ruhsat ve benzeri belgeler ile üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edildiğine ilişkin belgeler üretim lisansı verilmesinden sonra olmak üzere, Kurul tarafından belirlenen süre içerisinde Kuruma sunulur. Kurul tarafından belirlenen süre içerisinde istenen belgelerin mücbir sebepler veya lisans sahibinden kaynaklanmayan haklı sebepler dışında Kuruma sunulmaması halinde üretim lisansı iptal edilir. Bu üretim tesislerinde, diğer mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi kaydıyla üretim lisansı alınmadan önce üretim tesisi ile doğrudan ilgili olmayan yapıların inşasına başlanabilir.”

MADDE 10- 6446 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile altıncı fıkrasının (a), (ç), (d) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Bu Kanun kapsamında düzenlenen ve bir sonraki dönem uygulanması önerilen tarifeler, ilgili tüzel kişi tarafından Kurulca belirlenen usul ve esaslara göre, tarife konusu faaliyete ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedellerini içerecek şekilde hazırlanır ve onaylanmak üzere Kuruma sunulur. Kurul, mevzuat çerçevesinde uygun bulmadığı tarife tekliflerinin revize edilmesini ister veya gerekmesi hâlinde resen revize ederek onaylar. İlgili tüzel kişiler Kurul tarafından onaylanan tarifeleri uygulamakla yükümlüdür.”

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 9- 6446 sayılı Kanunun 5 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(12) 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanuna ekli (II) sayılı cetveldeki aksamı üretecek firmalar Bakanlıktan yeterlilik belgesi alır. Yeterlilik belgesinin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurumun görüşü alınarak Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(13) Yenilenebilir enerji kaynak alanlarında verilecek lisanslar için bağlantı kapasitesi her yıl Kurum tarafından ilan edilir. Bu alanlar için yapılan lisans başvurularının lisanslandırma işlemi yıl içinde dönemsel bazda yapılır. Kurum, yenilenebilir enerji kaynak alanlarında verilecek lisanslar kapsamında kurulacak tesislerde kullanılacak aksamın tamamının Bakanlıktan yeterlilik alan firmalardan temin edilmesini ön lisans koşulu olarak uygular.”

MADDE 10- 6446 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) Nükleer enerji üretim tesisleri için alınacak yapı ruhsatı ve diğer mevzuattan kaynaklanan inşaatla ilişkin izin, onay, lisans, ruhsat ve benzeri belgeler ile üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkının elde edildiğine ilişkin belgeler üretim lisansı verilmesinden sonra olmak üzere, Kurul tarafından belirlenen süre içinde Kuruma sunulur. Kurul tarafından belirlenen süre içerisinde istenen belgelerin mücbir sebepler veya lisans sahibinden kaynaklanmayan haklı sebepler dışında Kuruma sunulmaması halinde üretim lisansı iptal edilir. Bu üretim tesislerinde, diğer mevzuattan kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi kaydıyla üretim lisansı alınmadan önce üretim tesisi ile doğrudan ilgili olmayan yapıların inşasına başlanabilir.”

MADDE 11- 6446 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Başvurularda kaynak bazında tesisin kurulacağı saha üzerinde ve/veya sahayı temsil edecek son beş yıl içinde elde edilmiş standardına uygun belirli süreli ölçüm verisi bulunması istenir. Sahanın belirlenmesi, ölçümler ve değerlendirilmesi, verilerin elde edilmesi ve güvenliği ile bunların belgelendirilmesi Bakanlık tarafından teklif edilen ve Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 12- 6446 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(14) Milli güvenliği ilgilendiren kurum ve kuruluşların mülkiyetinde olup bu kurum ve kuruluşların tesislerine elektrik enerjisi sağlayan orta gerilim seviyesinden bağlı hat ve tesislerin, dağıtım tesisi sınırından dağıtım transformatorü alçak gerilim pano girişine kadar olan bölümünün işletme, bakım ve onarımı, ilgili kurum ve kuruluşların talep etmesi halinde bölgede görevli dağıtım şirketi tarafından yapılır. Bu tesislerde yatırım gerekmesi durumunda bu yatırım ilgili kurum ve kuruluşlarca yapılır. Bu kapsamda verilecek hizmetlere ilişkin alınacak bedeller ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 13- 6446 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları ile altıncı fıkrasının (a), (ç), (d) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(1) Bu Kanun kapsamında düzenlenen ve bir sonraki dönem uygulanması önerilen tarifeler, ilgili tüzel kişi tarafından Kurulca belirlenen usul ve esaslara göre, tarife konusu faaliyete ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedellerini içerecek şekilde hazırlanır ve onaylanmak üzere Kuruma sunulur. Kurul, mevzuat çerçevesinde uygun bulmadığı tarife tekliflerinin revize edilmesini ister veya gerekmesi hâlinde resen revize ederek onaylar. İlgili tüzel kişiler Kurul tarafından onaylanan tarifeleri uygulamakla yükümlüdür.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“(3) Onaylanan tarifeler içinde, söz konusu tüzel kişinin tarife konusu faaliyetine ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedelleri dışında piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsur yer alamaz. İletim ek ücreti bu hükmün istisnasını oluşturur.

(4) İlgili faaliyete ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedellerini içeren Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Bir gerçek veya tüzel kişinin tabi olduğu tarifiede öngörülen ödemelerden herhangi birisini yapmaması hâlinde, söz konusu hizmetin durdurulabilmesini de içeren usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Kurul tarafından tüketici özelliklerine göre abone grupları belirlenebilir. Kurulca düzenlemeye tabi tarifeler, doğrudan nihai tüketiciye veya nihai tüketiciye yansıtılmak üzere ilgili tüketiciye enerji tedarik eden lisans sahibi tüzel kişilere yansıtılır.”

“a) Bağlantı tarifeleri: Bağlantı tarifeleri, ilgili bağlantı anlaşmasına dâhil edilecek olan bir dağıtım sistemine bağlantı için eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Bağlantı tarifeleri, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz; bağlantı yapan kişinin iç tesisatının dağıtım şebekesine bağlanması için inşa edilen bağlantı hattı kapsamında katlanılan masraflar ile sınırlıdır. Bağlantı hattının tüketici tarafından tesis edilmesi halinde, bağlantı hattı işletme ve bakım sorumluluğu karşılığı dağıtım şirketine devredilir, bu tüketicilerden bağlantı bedeli alınmaz.”

“ç) Dağıtım tarifeleri: Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanacak olan dağıtım tarifeleri, elektrik enerjisinin dağıtım sistemi üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak hizmetlere ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Dağıtım tarifeleri; dağıtım sistemi işletim maliyeti, teknik ve teknik olmayan kayıp maliyeti, kesme-bağlama hizmet maliyeti, sayaç okuma maliyeti, reaktif enerji maliyeti gibi dağıtım faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur. Dağıtım şirketlerinin tarifelerine esas alınacak teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlar bu kayıpları düşürmeyi teşvik edecek şekilde Kurul tarafından belirlenir. Kurulca belirlenen hedef oranlarını geçmemek kaydı ile teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin maliyetler dağıtım tarifelerinde yer alır ve tüketicilere yansıtılır. Teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlarının tespiti ve değiştirilmesi ile oluşacak maliyetin tarifelerde yer alması ve tüketicilere yansıtılmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

d) Perakende satış tarifeleri: Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketiciler için, eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketicilere uygulanacak perakende satış tarifeleri, görevli tedarik şirketi tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek onaylanır. Tedarik lisansı sahibi şirketin lisansında, elektrik enerjisi tüketim miktarlarına göre değişen tipte tarifelerin veya fiyat aralıklarının uygulanmasına ilişkin yükümlülükler yer alabilir ve buna ilişkin hususlar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikte belirlenir. Perakende satış tarifeleri, aktif enerji maliyeti, faturalama ve müşteri hizmetleri maliyeti, perakende satış hizmet maliyeti gibi perakende satış faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur.”

“f) Son kaynak tedarik tarifesi: Serbest tüketici niteliğini haiz olduğu hâlde elektrik enerjisini, son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarik lisansı sahibi şirket dışında bir tedarikçiden temin etmeyen tüketicilerin rekabetçi piyasaya geçmesini teşvik edecek ve son kaynak tedarikçisinin makul kâr etmesine imkân verecek düzeyde, yürürlükteki perakende satış tarifeleri ile piyasa fiyatları dikkate alınarak hazırlanır. Ancak, bu sınırlamalarla bağlı olmaksızın; Kurulca sosyal ve ekonomik

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“(3) Onaylanan tarifeler içinde, söz konusu tüzel kişinin tarife konusu faaliyetine ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedelleri dışında piyasa faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan hiçbir unsur yer alamaz. İletim ek ücreti bu hükmün istisnasını oluşturur.

(4) İlgili faaliyete ilişkin tüm maliyet ve hizmet bedellerini içeren Kurul onaylı tarifelerin hüküm ve şartları, bu tarifelere tabi olan tüm gerçek ve tüzel kişileri bağlar. Bir gerçek veya tüzel kişinin tabi olduğu tarifiede öngörülen ödemelerden herhangi birini yapmaması hâlinde, söz konusu hizmetin durdurulabilmesini de içeren usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Kurul tarafından tüketici özelliklerine göre abone grupları belirlenebilir. Kurulca düzenlemeye tabi tarifeler, doğrudan nihai tüketiciye veya nihai tüketiciye yansıtılmak üzere ilgili tüketiciye enerji tedarik eden lisans sahibi tüzel kişilere yansıtılır.”

“a) Bağlantı tarifeleri: Bağlantı tarifeleri, ilgili bağlantı anlaşmasına dâhil edilecek olan bir dağıtım sistemine bağlantı için eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması esasına dayalı fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Bağlantı tarifeleri, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz; bağlantı yapan kişinin iç tesisatının dağıtım şebekesine bağlanması için inşa edilen bağlantı hattı kapsamında katlanılan masraflar ile sınırlıdır. Bağlantı hattının tüketici tarafından tesis edilmesi halinde, bağlantı hattı işletme ve bakım sorumluluğu karşılığı dağıtım şirketine devredilir, bu tüketicilerden bağlantı bedeli alınmaz.”

“ç) Dağıtım tarifeleri: Dağıtım şirketleri tarafından hazırlanacak olan dağıtım tarifeleri, elektrik enerjisinin dağıtım sistemi üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak hizmetlere ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Dağıtım tarifeleri; dağıtım sistemi işletim maliyeti, teknik ve teknik olmayan kayıp maliyeti, kesme-bağlama hizmet maliyeti, sayaç okuma maliyeti, reaktif enerji maliyeti gibi dağıtım faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur. Dağıtım şirketlerinin tarifelerine esas alınacak teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlar bu kayıpları düşürmeyi teşvik edecek şekilde Kurul tarafından belirlenir. Kurulca belirlenen hedef oranlarını geçmemek kaydı ile teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin maliyetler dağıtım tarifelerinde yer alır ve tüketicilere yansıtılır. Teknik ve teknik olmayan kayıplara ilişkin hedef oranlarının tespiti ve değiştirilmesi ile oluşacak maliyetin tarifelerde yer alması ve tüketicilere yansıtılmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

d) Perakende satış tarifeleri: Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketiciler için, eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içerir. Serbest tüketici niteliğini haiz olmayan tüketicilere uygulanacak perakende satış tarifeleri, görevli tedarik şirketi tarafından önerilir ve Kurul tarafından incelenerek onaylanır. Tedarik lisansı sahibi şirketin lisansında, elektrik enerjisi tüketim miktarlarına göre değişen tipte tarifelerin veya fiyat aralıklarının uygulanmasına ilişkin yükümlülükler yer alabilir ve buna ilişkin hususlar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikte belirlenir. Perakende satış tarifeleri, aktif enerji maliyeti, faturalama ve müşteri hizmetleri maliyeti, perakende satış hizmet maliyeti gibi perakende satış faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur.”

“f) Son kaynak tedarik tarifesı: Serbest tüketici niteliğini haiz olduğu hâlde elektrik enerjisini, son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirilen tedarik lisansı sahibi şirket dışında bir tedarikçiden temin etmeyen tüketicilerin rekabetçi piyasaya geçmesini teşvik edecek ve son kaynak tedarikçisinin makul kâr etmesine imkân verecek düzeyde, yürürlükteki perakende satış tarifeleri ile piyasa fiyatları dikkate alınarak hazırlanır. Ancak, bu sınırlamalarla bağlı olmaksızın; Kurulca sosyal ve ekonomik

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

durumlar gözetilerek belirlenecek bir miktarın altında elektrik enerjisi tüketen tüketiciler için ayrı tarife yapılabilir. Son kaynak tedarik yükümlülüğü kapsamında uygulanması öngörülen tarifeler tedarik lisansı sahiplerince ayrıca teklif edilir. Son kaynak tedarik tarifesini, aktif enerji maliyeti, faturalama ve müşteri hizmetleri maliyeti, perakende satış hizmet maliyeti gibi son kaynak tedariki kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur.”

“(10) Altıncı fıkranın (ç), (d) ve (f) bentlerinde yer alan bedeller, Kurum tarafından belirlenen dağıtım tarifeleri, perakende satış tarifeleri ve son kaynak tedarik tarifeleri kapsamında ürün veya hizmet bedeli niteliğinde maliyet unsurlarıdır. Ürün veya hizmet bedeline ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan davalarda; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, ürün veya hizmet bedellerinin, Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır.”

MADDE 11- 6446 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin altıncı fıkrasına “kamulaştırma bedelleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile diğer giderler” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 6446 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- (1) EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarına ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerine ve kamu üretim şirketlerine ait üretim tesislerine, bunlardan bu maddede yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce özelleştirilmiş olanlarla, yürürlük tarihinden sonra özelleştirilecek olanlar için de geçerli olmak üzere, çevre mevzuatına uyumuna yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanması amacıyla 31/12/2019 tarihine kadar süre tanınır. Bu süre zarfında ve önceki dönemlere ilişkin olarak bu gerekçeyle, EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarında ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerinde ve kamu üretim şirketlerine ait üretim tesislerinde, bunlardan bu maddede yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce özelleştirilmiş olanlarla, yürürlük tarihinden sonra özelleştirilecek olanlar için de geçerli olmak üzere, elektrik üretim faaliyeti durdurulamaz ve idari para cezası uygulanmaz.”

MADDE 13- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla öngörülen düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, Kurul tarafından yürürlüğe konulan mevcut yönetmelik, tebliğ ve Kurul kararlarının bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 19- (1) 17 nci maddenin altıncı fıkrasının (ç), (d) ve (f) bentlerinde yer alan bedeller ile ilgili mahkeme ve tüketici hakem heyeti kararına istinaden, dağıtım şirketleri ya da tedarikçi tarafından yapılan iadeler ve mahkeme kararında yer alan giderler dağıtım tarifeleri yoluyla karşılanır.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan her türlü ilamsız icra takibi, dava ve başvurular hakkında da bu Kanunla değiştirilen 17 nci madde hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 20- (1) Elektrik dağıtım şirketlerine 2006-2010 uygulama döneminde özel maliyetlere aktarılan yatırım harcamaları ile 2010 yılı sonu itibarıyla yapılmakta olan yatırımlar hesabında yer alan yatırım harcamaları toplamının, EPDK tarafından onaylanmış yatırım tutarının üzerinde olması durumunda; 2010 yılı sonu itibarıyla yapılmakta olan yatırımlar kapsamında yer alan ve Avrupa Yatırım Bankası ile Dünya Bankasından kredi alınmak suretiyle yapılan yatırım harcamaları; faiz, enflasyon ve benzeri herhangi bir güncelleme yapılmaksızın 1/1/2016 tarihinde başlayacak uygulama dönemi tarife hesaplamalarında dikkate alınır.”

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

durumlar gözetilerek belirlenecek bir miktarın altında elektrik enerjisi tüketen tüketiciler için ayrı tarife yapılabilir. Son kaynak tedarik yükümlülüğü kapsamında uygulanması öngörülen tarifeler tedarik lisansı sahiplerince ayrıca teklif edilir. Son kaynak tedarik tarifiesi, aktif enerji maliyeti, faturalama ve müşteri hizmetleri maliyeti, perakende satış hizmet maliyeti gibi son kaynak tedariki kapsamındaki tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedellerden oluşur.”

“(10) Altıncı fıkranın (ç), (d) ve (f) bentlerinde yer alan bedeller, Kurum tarafından belirlenen dağıtım tarifeleri, perakende satış tarifeleri ve son kaynak tedarik tarifeleri kapsamında ürün veya hizmet bedeli niteliğinde maliyet unsurlarıdır. Ürün veya hizmet bedeline ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan davalarda; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, ürün veya hizmet bedellerinin, Kurumun düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır.”

MADDE 14- 6446 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “kamulaştırma bedelleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile ilgili diğer giderler” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 15- 6446 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- (1) EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarına ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerine ve kamu üretim şirketlerine ait üretim tesislerine, bunlardan bu maddede yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce özelleştirilmiş olanlarla, yürürlük tarihinden sonra özelleştirilecek olanlar için de geçerli olmak üzere, çevre mevzuatına uyumuna yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanması amacıyla 31/12/2019 tarihine kadar süre tanınır. Bu süre zarfında ve önceki dönemlere ilişkin olarak bu gerekçeyle, EÜAŞ veya bağlı ortaklık, iştirak, işletme ve işletme birimleri ile varlıklarında ve 4046 sayılı Kanun kapsamında oluşturulacak kamu üretim şirketlerinde ve kamu üretim şirketlerine ait üretim tesislerinde, bunlardan bu maddede yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce özelleştirilmiş olanlarla, yürürlük tarihinden sonra özelleştirilecek olanlar için de geçerli olmak üzere, elektrik üretim faaliyeti durdurulamaz ve idari para cezası uygulanmaz. Çevre mevzuatına uyuma yönelik yatırımların gerçekleştirilmesi ve çevre mevzuatı açısından gerekli izinlerin tamamlanmasına ilişkin usul ve esaslar bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 16- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla öngörülen düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, Kurul tarafından yürürlüğe konulan mevcut yönetmelik, tebliğ ve Kurul kararlarının bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 19- (1) 17 nci maddenin altıncı fıkrasının (ç), (d) ve (f) bentlerinde yer alan bedeller ile ilgili olarak;

a) Mahkeme ve tüketici hakem heyeti kararına istinaden, dağıtım şirketleri ya da tedarikçi tarafından yapılan iadeler ve mahkeme kararında yer alan giderler dağıtım tarifeleri yoluyla karşılanır. Bu hususa ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından düzenlenir.

b) Açılmış olan her türlü ilamsız icra takibi, dava ve başvurular hakkında 17 nci madde hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 20- (1) Elektrik dağıtım şirketlerine 2006-2010 uygulama döneminde özel maliyetlere aktarılan yatırım harcamaları ile 2010 yılı sonu itibarıyla yapılmakta olan yatırımlar hesabında yer alan yatırım harcamaları toplamının, EPDK tarafından onaylanmış yatırım tutarının üzerinde olması durumunda; 2010 yılı sonu itibarıyla yapılmakta olan yatırımlar kapsamında yer alan ve Avrupa Yatırım Bankası ile Dünya Bankasından kredi alınmak suretiyle yapılan yatırım harcamaları; faiz, enflasyon ve benzeri herhangi bir güncelleme yapılmaksızın 1/1/2016 tarihinde başlayacak uygulama dönemi tarife hesaplamalarında dikkate alınır.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 14- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Avrupa Birliği Bakanı

V. Bozkır

Çevre ve Şehircilik Bakanı

İ. Güllüce

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

N. Canikli

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

B. Bozdağ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

E. Ala

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

L. Elvan

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

A. İslam

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 17- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 18- Bu Kanun hükümleri Bakanlar Kurulu tarafından yürütölür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADRONUN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanı	1	1	1
	TOPLAM		1	1

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Nükleer Enerji Genel Müdürü	1	1	1
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	2	2
GİH	Daire Başkanı	1	8	8
GİH	Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanı	7	20	20
GİH	Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzman Yardımcısı	9	20	20
GİH	Mütercim	7	3	3
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	10	10
	TOPLAM		64	64

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADRONUN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Bakanlık Müşaviri	1	1	1
	TOPLAM		1	1

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADRONUN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Nükleer Enerji Proje Uygulama Dairesi Başkanı	1	1	1
	TOPLAM		1	1

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Nükleer Enerji Genel Müdürü	1	1	1
GİH	Genel Müdür Yardımcısı	1	2	2
GİH	Daire Başkanı	1	8	8
GİH	Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzmanı	7	20	20
GİH	Enerji ve Tabii Kaynaklar Uzman Yardımcısı	9	20	20
GİH	Mütercim	7	3	3
GİH	Bilgisayar İşletmeni	7	10	10
	TOPLAM		64	64

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADRONUN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Bakanlık Müşaviri	1	1	1
	TOPLAM		1	1

